

NOVADNIEKS

OTRDIEN,
1991. gada 7. maijā

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Nr. 43 — 44
(6202 — 6209)

Laikraksts iznāk otrdienās

Cena: abonentiem 22 kap., mazumtirzniecībā 30 kap.

SARKANAS — DZIVAJAM, BALTAS NEĻĶES — MIRUŠO PIEMIŅAI MĀTES DIENA MAIJA OTRAJĀ SVĒTDIENĀ!

Jānis JAUNSUDRABINS

Mātei

Sis lielais ziemas klusums
Kā ezers starp mums klājas,
Lai pa to mūsu domas
Surp turpu vizinājas.

Un gaišā mēnesnīca,
Kas mūsu sirdīm rada,
Kā zaļo ledus vizmu
Mūs bieži kopā vada.

Mēs esam vēl tie paši,
Tie paši skumjtie draugi:
Es lasu kādu stāstu,
Tu bieži acis raugi.

Kad krēsla sažņaudz sirdi,
Kā bērns es klusi sēdu
Pie aizsaluša loga
Un runājos ar Bēdu.

Tu šini pašā stundā
Kā egle pielijusi...
Liec smagās rokas klēpī
Un raudī klusi.

Mūs mūžam vienojuši
Tie skumju pilnie skati.
Ko manā bērna sirdī
Tu nogremdēji pati.

Mēs mūžam savienoti
Ar sēro tautasdziesmu,
Ko dedzi manās krūtīs
Kā pirmo gaišo liesmu.

Mūs kopā saistījuši
Tā baltā līnā dzija,
Kā manas bērna acis
Pie pirkstos ieraudzīja.

Šī baltā līnā dzija
Ir mūsu sirdīm svēta:
Gan tumšā būdā vērpta,
Tāks gaismā šķeterēta.

Māte

No cikla «Lielie vārdi»

Māte uztur dzīvas cilvēku paaudzes atpakaļ līdz Ievai un joprojām līdz pat mūža pēdējajai stundai. Māte ir neizsīkstošs mīlestības avots, tāpēc mūžīga kā pati māte. Māte ir stāvējusi, bērnam piedzimstot, nāves priekšā, mātei nav grūti sava bērna dēļ nomirt kaut kuru brīdī, ja tas būtu vajadzīgs. Māte ir laicības nemirstīgā daļa, cilvēces ciltskoka sakne un reizē zaļa lapa.

Kad mana māte kļuva astoņdesmit gadus veca, mēs sarīkojām mazus svētkus. Un tad es pirmo reizi ieraudzīju, cik skaisti izskatās, kad garā galdā galā sēd tava māte. Man šķita, it kā es skatītu ziedošu mežabēli gatves galā, debesu zilumā. Līdz ar to es atzinu, ka vārds «māte» liekams tūlīt aiz Dieva, tik liels ir tā saturs...

Parkā strādāts pieticīgi

ZIŅAS

✦ Pirmoreiz Preiļos notika svaru bumbas celšanas sacensības skolēniem. Tās organizēja Preiļu 2. vidusskolas skolotāji. Piedalījās Preiļu, Livānu, Vārkavas vidusskolu, Salas devīngadīgās skolas jaunie spēkavīri. Balvas sagādāja rajona skolēnu jaunrades nams.

✦ Salenieku pansionātā bija organizēta tajā dzīvojošo rokdarbnieču darbu izstāde. Savus darinājumus rādīja «Daiļrades» adītājas Apolonija Nīcgaļe, Anna Zalāne un Monika Some, kā arī vairākas rokdarbnieces, kas veido tā sauktos baltos rokdarbus. Notika arī istabas ziedu izstāde.

✦ Vecā Raiķoles muīza, kas atrodas Aizkalnes pagastā, pusgada laikā izmainījies līdz nepazīšanai. Saimnieciskā aprēķina uzņēmums «Preiļi» pērnruuden no Raiņa kolhoza nopirka nolietotas ēkas un 43 hektārus zemes un tagad te ierīkojis šķirnes zirgu audzētavu. Rekonstruētajā stallī mitinās 13 Krasnodaras novada un Latvijas rikšotāji, to skaits pakāpeniski pieaugs. Ar laiku te būs sporta bāze zirgu izjādei un sacensībām. Darbā izaicināti Izevskas Lauksaimniecības institūtu beigušie Dmitrijs Kotļevs un Natālija Rusinova — viņi strādās par treneriem.

✦ Noskaidrots labākais mazais vokālists. Latvijas televīzijas konkursā «Čālis-91» mūsu rajonu pārstāvēs Preiļu 1. vidusskolas pedagoga Bērziņu jaunā atvase — Lienīte.

✦ Rajona kultūras namā skatāma jēkabpilietes Irēnas Vārnas gleznu izstāde. Temperā, eļļa un akvareļi veidotās klusās dabas un ainavas, kuras jums iepatīksies apskates laikā, varēs iegādāties izstādes noslēgumā — 16. maijā.

✦ Latvijas Republikas neatkarības proklamēšanas pirmajai gadadienai veltīts sarīkojums notika Aglonas kultūras namā. Seit koncertēja Preiļu siera rūpnīcas deju kolektīvs Silvijas Kurtiņas vadībā. Jāpiezīmē, ka Aglona ir pirmā vieta mūsu novadā, kas pārdevējusi 1. Maija ielu par 4. maija ielu.

✦ Aktīvi darbojas Garīgās mūzikas jeb Aglonas dziesmu svētku rīcības komiteja. Izveidotās darba grupas veic konkrētus uzdevumus: vienī risina saimnieciskos jautājumus, otrī domā par repertāru, vēl citī — par svētku norisi. Savu piekrišanu palīdzēt veidot Dziesmu dienu Aglonā ir devusi pazīstamā dzejniece, viena no pagājušā gada Dau-

gavpils dziesmu svētku organizatore — Anna Rancāne.

✦ Livānu kūdras fabrikā tuvojas nobeigumam kūdras presešanas un tarēšanas ceha būvniecība. Gada laikā te varēs sagatavot sūtīšanai uz ārzemēm — Vāciju un Itāliju — līdz divdesmit tūkstošiem tonnu Livānu kūdras.

✦ Katru ceturtdien no pulksten 9.00 ritā Jersikas pagastā strādā zemes ierīcības komisija, ko vada pagasta izpilddomnieks priekšsēdētājs Eduards Kurpnieks. Tā izskata pa desmit un līdz pat divdesmit pieteikumiem. Līdz maija sākumam saņemti vairāk par 180 iesniegumiem. Pārējā laikā ar tiem, kuri vēlas paši apsaimniekot zemi, tiekas zemes ierīkojais Voldemārs Vitkovskis, kurš pēc profesijas ir agronoms.

✦ Livānu centrā, Rīgas ielā iepretī autostacijai, pacelas interesanta divstāvu ēka, kam nesen nosvinēti spēru svētki. Daļa jumta jau nosegta ar sarkanajiem dakstiņiem. Tās pirmajā stāvā izvietosies Jersikas kopsaimniecības veikals, kur varēs iegādāties šajā saimniecībā izaudzētos lauku labumus, arī dārzeņus.

✦ Ar gāzes vada izbūvi saistīto jautājumu risināšanai Preiļu rajona izpilddomnieka lauksaimniecības pārvaldes ietvaros izveidojusi gaziifikācijas dienestu. Par šī dienesta galveno speciālistu apstiprināts Pjotrs Romanovs, kurš

līdz šim strādāja par Latvijas Kompartijas Preiļu rajona komitejas otro sekretāru.

✦ Vairāk nekā 120 cilvēki aprīļa pēdējā sestdienā bija sapulcējušies rajona izpilddomnieka zālē, lai piedalītos pārrunās par zemes mantošanas, jaunsaimniecību dibināšanas un citām ar to saistītām problēmām. Ar klātesošajiem, bet starp viņiem lielāko tiesu bija tie, kuri vēlas kārtot dokumentus, tīkās un runāja rajona zemes ierīcības komisijas priekšsēdētājs Jānis Bojārs un jurists, Latvijas Zemnieku Savienības pārstāvis Elmārs Rutkis. Noslēgumā viņiem tika uzdoti neskaitāmi jautājumi, kas liecināja par zemniecības lielo aktivitāti.

✦ 1917. gadā K. Ulmaņa dibinātās partijas «Latvijas Zemnieku Savienība» atjaunošanas sanāksmē šā gada 27. aprīlī par biedru kandidātiem uzņemti 25 dažādu rajonu pagastu pārstāvi, nodibinātas Vecvārkavas, Livānu un Preiļu nodaļas, izveidots rajona koordinācijas centrs. Pēc vairākuma vēlēšanās tas ir rajona laikrakstā «Novadnieks» redakcijas lauksaimniecības nodaļā, par vadītāju izraudzīts šīs nodaļas līdzstrādnieks Antons Rancāns, tālrunis — 22154. LKS Preiļu rajona nodaļas dibināšanas sanāksmē piedalījās un runāja LKS jurists Elmārs Rutkis, LKS Krāslavas rajona nodaļas priekšsēdis Margeris Krasovskis, rajona Tautas deputātu padomes izpilddomnieka priekšsēdētāja pirmais vietnieks Jānis Bojārs.

Sēja zenītam pāri

Uzskata, ka pavasara sēja grūtak ir tikt līdz pusei, tā sakot, sasniegt līknes augstāko punktu, zenītu, pēc tam iet vieglāk. Sāds punkts vasarāju sēšanā un stādīšanā rajona valsts un kopīgajās saimniecībās sasniegts pirms lietavām, ko atnesa pirmais pavasara negaiss. Vecie laudis saka: ja pirmais pērķona negaiss nenāk no ziemeļiem (tukšās puses) un tas ir bargs, tad gads būs auglīgs. Tā bija, bet darbi laukos pārtraukti, jo jāpagaida, kamēr pazūdis liekais ūdens. Vienā pašā svētdienā, kā liecināja agronoma uzmērījumi, nokrišņu dau-

dzums sastādīja 40 milimetrus. Ar graudiem apsēti apmēram 62 procenti lauku, vairākas rajona saimniecības, tajā skaitā «Smelteris», «Ausma», «Turība», Raiņa, «Dzintars», «Rušona» un citas vai nu jau apsejušas visu, vai laimīgi tuvojas noslēgumam.

Satrauc, ka, teiksim, Aglonas valsts saimniecībā un Silajāņu kopsaimniecībā vasarāju sēja ievirzījies tikai ceturtajā daļā. Par kopsaimniecību «Silajāņi» tehniskās uzraudzības rajona inspekcijas priekšnieks S. Reinis un rajona izpilddomnieka lauksaimniecības pārvaldes galvenais

agronoms J. Kivlenieks pastāstīja, ka te vēl tikai nesen tikuši skaidrībā ar tehnikas gatavību lauku darbiem, kas sākumā centušies ātrāk pabeigt aršanu un augsnes kultivēšanu, bet sēja līdz ar to ievilkusies. Tāpat droši vien ir arī Aglonā. Maz šajās saimniecībās lieljaudas tehnikas, arī tas dod savu minūsu.

Atdarīšanas cienīgu paraugu rāda Rušonas kopsaimniecība. Kaut gan mēdz teikt, ka cilvēki paši var veidot savu darbu un dzīvi pēc ieskatiem, paši tikt galā ar visu, valde lai saprātīgi «nemaīsās pa kājām», tomēr kopš šajā pusē ir atjaunojies kopsaimniecības statuss, izveidota valde un ievēlēts jauns priekšsēdētājs, darba organizācija ir uz krietni aug-

stākas pakāpes. To apliecina arī šī pavasara lauku darbi. Galvenā loma ir grupveida darbam — tā visu labāk var «pārredzēt», dot efektīvus uzdevumus un kontrolēt izpildi. Augu pavasari šī saimniecība stabili turas pirmajā trijniekā, visu padara plānveidīgi. Vairāk varēja būt iesēts lopbarības biešu. Pagaidām to ir tikai 40 procenti. Šo darbu beidz saimniecības «Ausma», «Galēni», «Zelta vārpa», «Rušona», bet dažviet vēl tikai sāk sēt. Agronoms brīdina, ka nevajaga aizrauties ar svaigu (tikko no lopu mitnēm) kūtsmēslu iestrādi, kamēr tie nav sadalījušies, ka tagad lauki jāapstrādā ar herbicīdiem, lai vēlāk nevajadzētu nopūlēties ar milzīgo ravēšanu.

Svētceļnieki Aglonā

Piektdien, 3. maijā Aglonas bazilikā uzņēma viesus. Tālu ceļu bija mērojuši svētceļotāji no Polijas — no Varšavas, Lublīnas, Censtohovas, Gdanskas, Krakovas, Poznaņas, no Baltkrievijas un Ukrainas — no Braslavas, Pinskas, Lvovas, arī no Lietuvas, Krievijas un Latvijas pilsētām.

Visus ticīgos pirms došanās uz Aglonu kopā pulcināja Daugav-

pils poļu biedrība «Promeņ». Un ceļš, kas svētceļniekiem mūsu republikā sākās Daugavpils Dievmātes baznīcā, noslēdzās ar dievkalpojumu Aglonas bazilikā.

Kā pastāstīja «Promeņ» aktīvists Vaclavs Raģelis, ideja par šo svētceļojumu radās, biedrībai sadarbojoties ar «Katoļu inteliģences klubu», kas pastāv daudzviet pasaulē, tai skaitā — arī Po-

lijā. Kāpēc izvēlēta tieši šī diena? Tāpēc, ka maijs ir Jaunavas Marijas godināšanas mēnesis un Latgale — Marijas zeme. Turklāt šais dienās svētki bija kā Latvijā tā Polijā. Mēs 4. maijā svinējām Neatkarības Deklarācijas pieņemšanas gadadienu. Polijai 3. maijs bija ne vien reliģiski svētki — Polijas Karalietes diena, bet arī sabiedriski, jo pirms 200 gadiem tikusi pieņemta Polijas Konstitūcija — otra pasaulē un pirmā Eiropā. Svētceļnieku vidū ir reliģiski un sabiedriski darbinieki, visi — ti-

cīgi cilvēki un arī ļoti daudz jaunatnes. Tas — ar nolūku, lai jaunieši no Polijas tuvāk iepazītu savus vienaudžus — katoļu jauniešus Latvijā. Tā kā tik daudz svētku dienas svinamas vienlaik, turklāt daudziem Polijas katoļiem nav bijis iespējas būt Aglonas bazilikā, tika nolēmts tieši šeit kopīgi lūgties par Polijas un Latvijas valsti un tautu augsmi un labklājību.

S. JOKSTE

Katru pavasari gari un plaši diskutējam par vienu un to pašu: kā sakārtot mūsu pilsētas zaļo zonu — parku. Pilsētas izpilddomnieka pieņem lēmumus, mēs aicina iestāžu un uzņēmumu kolektīvus iesaistīties tīrīšanas darbos. Tā arī šopavasar — pēdējā parka tīrīšanas diena bija 22. aprīlis. 30. aprīlī pārlūkojām, kas izdarīts.

Jāuzteic Preiļu siera rūpnīcā —

uzņēmumam iedalītā teritorija saņemta rūpīgi. Tāpat tīrīniecības skola. Daudz paveikusi arī Preiļu 1. vidusskola. Vairākas pilsētas organizācijas un iestādes darbu ir iesākušas, bet pametušas pusceļā. Piemēram, starsaimniecību celtniecības organizācijai, rajona sadzīves pakalpojumu kombinātam jānokrāso parka tiltiņi, «Lauktechnikai» jāizved savāktie sausie zari, nokritušie koki jā-

savāc Preiļu 2. vidusskolā. Tomēr daudzām pilsētas organizācijām nav bijis istas vēlēšanās strādāt parkā. Īpaši izceļas slinkāko kolektīvu — autobusu parka, PMK-21, ugunsdzēsības nodaļām atvēlētās teritorijas. Tikai dažas organizācijas paveikušas darbu pils apkaimē. Lielāku kārtību gribešos redzēt pie estrādes, parka ceļos un taciņās. Šopasar sāksies diķu tīrīša-

na, bet tas nenozīmē, ka pārējo parka daļu var atstāt piedzarošu un nesakoptu. Īpaši gribas aicināt «Rāzības» vīrus tuvākajā laikā tomēr sadūstoties un sakārtot tiltiņus pie pils. Vai kāds šopavasar pārkrāsos indīgi zilās šūpoles, kas izvietotas pašā parka centrā? Vai novāks savu laiku nokalpojušās sastaines, kas neiederas atpūtas zonā?

Aina ILJINA

Zemnieka sētā

Smaids izceļ pārlicību

ATELOS: Domicella, Biruta, Vitālijs un Jānis Livmani.

J. SILICKA foto

«Jānasētas» saimnieks ir vēlīgs, labprāt stāsta par saviem īpašumiem un ik pēc brīža pasmaida. Tā ir droša pazīme, ka viņš pamatoti pārliecināts par sevi, savu darbu, ģimeni un droši skatās nākotnē. Ar smaids aļceras darbu zivkopības saimniecībā «Nagļi» Lubānas ezera palienēs, savus atsiedznieka pienākumus autoservisā uzņēmus, pirmos, vēl nedrošos so-

ļus pēc tam, kad bija saņēmis dūšu un pasludinājis sevi par jaunsaimnieku, ieguvīvis tēva zemes gabalu, vēl «piegriezum» no kaimiņiem, kuri pārdevuši māju un no zemes atteikušies. Viņš — Vitālijs Livmanis. Jaunsaimnieks ar patstāvīgu darbu un atbildības gada pieredzi, kurš ar pateicību skatās arī uz savu sirmo tēvu Jāni un māmuju Domicellu, uz jaunīgo dzīvesbiedri Birutu, jo viņi ir tie, kas palīdz ne tikai ar visiem saviem fiziskajiem spēkiem, bet arī ar vērtīgu padomu, ar uzmanīgumu. Tādēļ Vitālija smaids ir tik pārliecināts.

Iepazīsimies ar viņa ģimenes locekļiem. Biruta pēc profesijas ir ekonomiste, strādāja bērnu dārzā Pelēcos. Domicella turpat Janovas fermā divdesmit trīs gadus kopusi teļites, sapelnījusi vairākus apbalvojumus («Tur arī mana daļa», piebilst Jānis. «Ticis galā ar saviem darbiem, gāju palīgā»), bet Jāni pazīst kā mežsargu, bīskopēju. Dzīvojuši viņi satīcīgi, pārbūvējuši māju (Vitālijam ir sava māja). So to bija iekrājuši. Aizņēmas arī no valsts, lai varētu izveidot saimniecību, apgādāties ar vilcējtehniku (riteņu un kāpurķēžu traktoriem) un piekabes inventāru, dažiem roku darba mehānizācijas līdzekļiem — 32 hektārus lielā saimniecībā tikai uz mehānizāciju var palauties. Vēl viņiem palīdz arī divas Vitālija māsas ar savām ģimenēm, viena dzīvo Rīgā, otra Jūrmalā, bet vasaru pavada brāļa saimniecībā — dārzu ravēt, sarūpēt sienu.

Pirmajā gadā V. Livmanis pārdevis četras tonnas piena, tagad noslēdzis līgumu par piecām tonnām, realizējis arī divas tonnas gaļas. Laikā sagatavojis sēvas tūrumus, aizdarījis ar minerālmēsliem,

kārtīgi nokultīvējis un nošļūcis. Lai pašam būtu savs cukurs, audzēs trīs tonnas cukurbiešu. No kolhoza iegādājās lopu novietni, kurā mātē strādāja par tēlišu kopēju — šo ēku pielabojot, varēs kādu laiku iztikt. Tur četras govīs, pēc visiem aprēķiniem spriežot, vajadzētu vairāk, cūkas, putns. Noligtie strādnieki būvē nojumi. Pievests daudz varenu baļķu, no kuriem taps gan dēļi griestiem un gridām, gan materiāli sienām. pārseguma sijām un tamlīdzīgi. Kāds kaimiņš, kuram palīdzējuši ar sienu grūtākā brīdī, atnācis aptēst mietus žogiem...

Vārdu sakot, zemnieka sētā ir ienācis pavasaris. No stropiem zem ābelēm izlido nepacietīgās bites, kaut arī laiks nav tik silts, mežiņā turpat blakām un viņpus grāvja lejā neatņemdamies balsis vingrina putni, smaržo atmodas apdvestie lauki. Vitālija saimniecībai pamatī līkti jau tālajos divdesmitajos un trīsdesmitajos gados, kad viņa vectēvs pēc Janovas muižiņas īpašumu sadalīšanas izlozējis šo zemes gabalu, iedzinis tajā mietu, pie kura uzslīet nojumi.

«Viņam viss bija jāšak no nekā», saka Jānis Livmanis. «Uzsāka, iekopa zemi, uzceļa māju, ko mantoju. Tagad to saņēmis mans dēls». Stafete nodotā tālāk. Pirms šīs zemnieku dzimtas te, laikam, dzīvojis kāds amatnieks, par ko liecina tukšais māla karjers, kurā Livmanu dzimtas pieminamā laikposmā reiz jau nozāģēti un no jauna saauguši slaidi alkšņi un bērzi, ķieģeļu apdedzināšanas krāsns atliekas uzietas, būvējot pagrabu. Kolhoza laikos augstāk piekalnītē aiz mājas sabūvētas skābarības tranšejas, kādreiz raktais grāvis aizaudzis un palejā izveidojies purviņš.

«Tas kalns jānolidzina, bet purviņa vietā būs jāizrok kārtīgs diķis, kur varēs audzēt zivis» — izdomājis jaunsaimnieks. Tikai vēl jātiek galā ar tuvākajiem, neatliekamajiem darbiem.

Pie savas mājas Vitālijs ar Birutu tikusi nesen. Tā varbūt nav tik lepna, kā vecāku ligzda, tur vēl prasās pēc remonta, labiekārtošanas, bet jaunie, kā pasacīja Jānis Livmanis, grībot, lai pašiem savs jumts ir uz galvas. Tomēr tēva mājas, kurām dots ļoti zīmīgs nosaukums — «Prātnieki», ir abu pāru atspāids. Te, kur viss ierasts un pazīstams, miļš un tuvs, tikami uzturēties biežāk. Te pirms pāris gadiem Vitālijs un Biruta nosvinēja savas kāzas, kur netrūka ne jautrības, ne kārtīga cienasta, ne garšīga alus. Ciemīņus šajās mājās allaž uzņem kā ilgi gaidītus.

Prātnieku mājās ir šīs zemnieku saimniecības tehniskā bruņojuma bāze, stāv viņu traktori, automašīnas, piekabes inventārs, bet Jānasētā — lopī. No vienas līdz otrai nav ne kilometra. Saimniecības zeme, cik varēja noprast, diezgan līdzena, labi sastrādāta, pēc lietus un sniega izskatījās gluži melna. Kad esi Prātnieku pagalmā, atklājas kādas senas upītes ieleja, pa kuru izrakts grāvis — no šīs puses mājas ir kalnā. Uzliūkojot baltās sienas, šifera jumtu, ābeļu dārzu un jauncelāmo nojumi māšīnām, no lejas liekas, ka tieši pa šo ceļņu pret kalnu kāpis Vitālija vectēvs, laf, atvilcis elpu, savā zemē iedzītu to mietu. Vitālijs ar savu ģimeni nekāpj uz tukšu vietu.

A. RANCANS

Sīklopi zemnieka saimniecībā

Ganības vislabāk izmanto truši, tālāk var ierindot aitas, kazas, liellopus, zirgus un cūkas.

Aitas un kazas var audzēt vietās, kur liellopi pavisam neatmaksājas. Vecā zemnieku parunā teikts, ka aitu var pabarot tur, kur govys nobeigsies no bada. Aitas un kazas labi izmanto ganību zāli, var paēst vietās ar sliktu zelmeni vai citiem mājdzīvniekiem neēdamu zāli un pietiekoši barības atrod arī novērtos tūrumos.

Siem dzīvniekiem ganības ierīko meliorētās vai dabīgi pietiekami sausās minerālaugsnes. Mitrās ganībās aitas un arī jaunlopi slīmo ar aknu, plaušu, zarnu invāzijas slimībām. Ja mazāks ganāmpulks, aitu mātes sien vai gana uz riteņiem pārvietojamā aplokā.

Vasarā gana arī sivēnmātes, nodrošina tām nepieciešamo racionu. Vienkāršākais panākums — trīs četras stundas turēt aplokā piesietas vai izmantot elektrisko ganu, tādā veidā nodrošinot lielāko daļu no nepieciešamā barības daudzuma. Ar ganību zāli tiek aizvietota rupjā un sulīgā

barība, kuras vaislas cūkai nepieciešami četri seši kilogrami dienā. Cūku uzturešana šajā laikā sagādā maz rūpju. Tās gana no rīta līdz karstam pusdienlaikam un dienas otrā pusē, kad karstums mazinājies. Kopā laiž arī sivēnus no divu nedēļu vecuma. Uzlabojas dzīvnieku veselība, samazinās produkcijas pašizmaksa. Ganībās var laist arī barokļus, jo tiem uzlabojas gaļas kvalitāte — ir plānāks spēķis un spēķbarības izlietojumu var samazināt par 25—27 procentiem. To izēdina vienu divas stundas pēc atgriešanās no ganībām, lai neizstrādātos nevēlams reflekss — nebēgtu no ganībām pirms laika.

Labākas ir lucernas un ābolīņa ganības. Siem augiem plānāki sūnapvalki, tie vieglāk sagremojami un satur neaizstājamo aminoskābi — lizīnu. Lai sukū nevarētu rakt, degunos iever rinķus.

Kazas līdzīgi aitiem noplūc zāli pie pašas zemes un šādā veidā pat agrā pavasarī un vēlā rudenī papildina vitamīnu krājumus organismā, ietaupa ziemas barību. Šie dzīvnieki salīdzinā-

jumā ar citiem apēd vairāk augu, — mūsu klimata joslā ap 140 veidu (zirgs apēd tikai 60), izmanto pat krūmiem aizaugušās lauksaimniecībā nederīgās platības, grāvmāles. Ja turēsiet kazas, būs mazāk aizaugušu grāvju, pagalmu, tās spēj uzņemt barību, kurā ir līdz 64 procentiem kokšķiedras. Bet jāreķinās arī ar to, ka kazas, ja tiek klāt, lauž arī augļu kokus un ogulājus. Ganību zāle tām uzlabo citas barības sagremošanu.

Saimniecības, kuras paredz nodarboties ar aītkopību, tām neatvēlēs tikai paliekas no govīm, ganības ierīkos sausās paugurainās vietās pa vienam hektāram septiņām desmit aitiem ar jēriem, laidīs pāris reizes dienā padzerties tūru ūdeni (dzīvnieks dienā patērē 2—7 litrus), neļaus dzert no peļķēm, jo tādās vietās parasti mīt aknu divmušu starp-saimnieki gliemeži, noliks trauku ar vārāmo sāli. Ganības parasti nosaka aitu un kazu rentabilitāti, jo tieši tur izaug jēri un kazlēni.

Kazām patīk pauguros un nogāzēs augošās smaržīgās zāles, kuras citiem dzīvniekiem var būt pat kaitīgas, tās sevišķi ie-

ciņģušas čemurziežus — dilles, selerijas, pētersīļus, koriandrus, pastinākus, vīgrīzes, lupstājus un citus.

Visiem mājdzīvniekiem pirms izlaišanas ganībās bieži vien jāapgriež nagi, jāizdara pedikīrs, lai ganībās nenolūztu un neievainotu mikstās daļas, bet stipri izaugušie, deformējušies traucē staigāšanu. Kazas pēc izcelsmes ir kalnu dzīvnieki, tām sevišķi cieti nagi, maz nodilst, tāpēc nereti jāapgriež pat divas reizes gadā.

Jauntrušus vasarā izdevīgi pārvietot būros, aplociņos vai veltņveida spostos no metināta stieple pinuma — tādu veltņi, meklēdami zāli, truši paši rīpina uz priekšu, drošības dēļ tas jāiesien virvē.

Ja jūsu ganībās dzīvniekiem būs pietiekami zāles, tūru ūdens, minerālvielu, — panākumi lopkopībā nodrošināti. Vēlā rudenī, gatavojoties ziemošanai, visiem dzīvniekiem uzlabojas apetīte, tie uzkrāj rezerves tauku veidā un apēd zāles, no kurām vasarā atteikušies.

J. UZULENS,

Latvijas LVZPI vadošais zinātniskais līdzstrādnieks

Divas ražas no viena lauka

Stāsta Pelēču pagasta zemnieks Jānis Livmanis

Daudzus gadus no vietas savā piemājas zemītē sekmīgi esam ieguvuši divas ražas.

Aprīļa pirmajā dekādē iestādu agrinos kartupeļus, maija beigās vai jūnija sākumā tie jau vācam. Atarot vagas, tukšajās stādu vēlnos, ko pie reizes aizaru. Kā pirmajā, tā otrajā reizē bum-buļi jau iepriekš sadiedzēti kasītiēs pie loga. Drīz vien tas pats lauks ir atkal zaļš, rudenī novācu otru ražu.

Lai izvairītos no kartupeļu slīmībām, to stādīšanas gabali jāmaina. Savām vajadzībām pietiek ar mazu platību un arī pushektāra robežās var izvairīties, ka nav vienā vietā jāstāda vairākus gadus pēc kārtas.

Pēc kartupeļiem atbrīvotajā zemē stādu arī lopbarības sakņaugus. To laucīņš tiek iesēts līdzās, ravējot un retiņot atstāju lielāku biežību. Novācot agrinos kartupeļus, to vietā ar īpašu lāpstu izroku bedrites un pārstādu «liekās» saknes no blakus laucīna. Jaunajā vietā tās jūtas lieliski un līdz rudenim saaug tikpat lielas, kā nepārstādītās.

Sociāli ekonomiskais stāvoklis rajonā

1991. gada I ceturksnī

Kopējais mazumtirdzniecības preču apgrozījums valsts un kooperatīvajā tirdzniecībā 1991. gada I. ceturksnī sasniedza 24 miljonus 76 tūkstošus rubļu un salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu palielinājās ar 39%. No kopējā mazumtirdzniecības preču apgrozījuma 1991. gada I. ceturksnī pēc komercenām realizētas preces par 361 tūkst. rbļ., izsolēs realizētas preces par 156 tūkst. rbļ.

Iedzīvotājiem sniegto maksas pakalpojumu apjoms 1991. g. I. ceturksnī sasniedza 2,6 miljonus rubļu un salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu palielinājies par 18%.

1991. gada martā beigās rajonā darbojās 37 kooperatīvi, kuros strādāja 273 cilvēki. Kopējie ieņēmumi no produkcijas (pakalpojumu, darbu) realizācijas, 1991. g. I. ceturksnī sastādīja 2,1 milj. rbļ. (pagājušā gada attiecīgajā periodā darbojās 39 kooperatīvi un ieņēmumi sastādīja 2,0 milj. rbļ.).

1991. gada I. ceturksnī Preiļu rajonā iebrauca 398 cilvēki, tai skaitā pieaugušie — 335 cilvēki. Izbrauca 282 cilvēki, tai skaitā pieaugušie — 234. Tas nozīmē, ka migrācijas rezultātā rajona iedzīvotāju skaits palielinājies par 116 cilvēkiem. No ārpusrepublikas iebraukuši 13 cilvēki, izbraukuši — 34.

1991. g. I. ceturksnī dzimuši 154 cilvēki, miruši — 192. Reģistrētas 51 laulība, šķirtas 23.

LAUKSAIMNIECĪBA

Rajonā uzsākta pavasara sēja. Līdz 15. aprīlim vasarāju kultūras bija iesētas 821 hektāra platībā.

Līdz 22. aprīlim valstij pārdotas 8 tonnas agro dārzeņu, kas ir par 3 tonnām vairāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā laika periodā.

1991. gada I. ceturksnī kopsaimniecības un padomju saimniecības realizējušas kausānai 2089 tonnas lopu un putnu (bez iepirktajiem no iedzīvotājiem pēc līgumiem), kas ir par 28% mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā laika periodā.

Samazinājies produktīvo lopu skaits sātaiznājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo laika periodu: liellopu — par 5%, cūku — ar 15%, aitū — par 2%.

Liels nobeigušos lopu skaits. Daudz liellopu nobeigšanās gadījumu bija kopsaimniecībās «Latgale», «Zelta vārpa», «K. Marksa», padomju saimniecībā «Rudzāti», cūku — kopsaimniecībās «Latgale», «Ausma», agrofīrmā «Turība».

Samazinājies lopu un putnu iepirkums. 1991. g. I. ceturksnī no visu kategoriju saimniecībām iepirktas 2302 tonnas lopu un putnu, kas ir par 30% mazāk nekā 1990. g. I. ceturksnī.

Nav izpildīti I. ceturksņa kontraktācijas līgumi par lopu un putnu, piena, olu sagādi.

Kopsaimniecībās un padomju saimniecībās 1991. g. I. ceturksnī izslauktas 8537 tonnas piena jeb par 2158 tonnām mazāk nekā 1990. g. I. ceturksnī.

Vidējais piena izslaukums no vienas govju kopsaimniecības samazinājies par 122 kilogramiem jeb 16%.

Visu kategoriju saimniecībās piena iepirkums sastādīja 9036 t, kas ir par 2802 t jeb 24% mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā laika periodā.

1991. gada I. ceturksnī iegūtas 942 tūkst. gab. vistu olu, kas ir par 1369 tūkst. gab. jeb 59% mazāk nekā 1990. gada I. ceturksnī.

Valstij pārdots 824 tūkst. gab. vistu olu, kas ir par 1423 tūkst. gab. mazāk nekā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

RŪPNIECĪBA

Rūpnieciskās ražošanas apjoms, salīdzinot ar pagājušā gada attiecīgo periodu, samazinājies par 9,2%, produkcijas izstrāde uz vienu strādājošo samazinājusies par 4,3%.

Rajona rūpniecības uzņēmumos tautas patēriņa proces 1991. gada I. ceturksnī sarazotas par 7,1 miljoniem rubļu, tai skaitā pārtikas preces — par 1,7 milj. rbļ. nepārtikas — par 5,4 milj. rbļ. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu tautas patēriņa preces sarazotas par 652 tūkst. rbļ. jeb 8,4% mazāk.

Svarīgāko rūpniecības produkcijas veidu ražošanu raksturo šādi dati:

	Ražots 1991. g. I. ceturksnī	1991. g. I. ceturksnī proc. pret 1990. g. I. ceturksnī
Kieģeļi, miljons nosacīto kieģeļu	7,9	101,3
Keramzīts, tūkst. m ³	35,9	94,2
Lopbarības lizīns, tonnās	747	84,1
Premiksi, tonnās	1122	60,4
Pudeles pārtikas produkcijai milj. gab.	12,8	132,0
Šķirnes trauki (mazumtirdzniecības cenās) tūkst. rbļ.	3929	93,8
Maize un maizes izstrādājumi, tonnās	1672	93,7
Desu izstrādājumi, tonnās	50	89,3
Konditorejas izstrādājumi, tonnās	146	128,1
Sviests, tonnās	284	83,5
Siers, tonnās	677	66,6
Līnšķiedra, tonnās	53	19,1

KAPITĀLA CELTNIECĪBA

Par valsts kapitālieguldījumiem, kooperatīvo uzņēmumu, organizāciju un kopsaimniecību līdzekļiem nodoti ekspluatācijā pamatfondi 2345 tūkstošu rubļu kopvērtībā. Apgūti kapitālieguldījumi 5954 tūkstošu rubļu apmērā.

Līgumdarbu organizācijas 1991. gada I. ceturksnī pašu spēkiem veikušas līgumdarbus 8816 tūkst. rubļu kopsummā, kas ir par 26% mazāk nekā 1990. gada I. ceturksnī.

Vislielāko līgumdarbu apjomu pašu spēkiem veikuši Republikāniskā projektēšanas un māj būves tresta Livānu eksperimentālā kokneses konstrukciju rūpnīca — 6230 tūkst. rubļu apmērā.

SAKARI

Sakaru mezgla pamatdarbības ienākumu apjoms 1991. gada I. ceturksnī sastādīja 727,4 tūkst. rbļ.

Rajona statistikas nodaļa

Jūs gaida Aglonas ģimnāzija!

Latvijas trešā zvaigzne — Latgale savā veidošanās laikā nav spīdējusi tik spoži kā pārējās divas zvaigznes. Tai vajadzēja pārdzīvot ilgstošu diskrimināciju, drūkas aizliegumu un citas nevēlāmas svešu tautu valdīšanas laikā.

Pateicoties Latgales Intelligences pūlēm un fanātiskajam darbam, brī-

vās Latvijas laikā arī Latgalē sākās straujas izmaiņas ceļā uz tautas izglītību. Jau 1921. gadā Aglonā nodibināta Aglonas reālģimnāzija un Romas katoļu garīgais seminārs. Jaunatnes tieksme pēc izglītības bija tik liela, ka 1926. gadā esošās ģimnāzijas telpas kļuva par saurām. 1928. gadā pēc

arhitekta Blankenburga projekta un dr. A. Broka vadībā sākta būvēt jauno ģimnāzijas ēku, kura bija paredzēta 500 skolniekiem ar 300 vietām internātā. Laikā no 1928. gada līdz 1940. gadam Aglonas ģimnāzijas direktors bija pazīstamais Latgales kultūras un izglītības darbinieks, teoloģijas

doktors Aloīzs Broks. 1933. gadā ģimnāziju paplašināja tāda veidā, ka blakus pastāvošajam humanitārajam klasēm atvēra arī klasisko. Aglonas ģimnāzijas paplašināšanu ar klasiskajām klasēm izglītības ministrija Rīgā uzņēma ar dalītu sajušumu. Valdošajās aprindās pastāvēja doma, ka Latgalē

būtu jāpaliek par darba-pēka piegādātāju pārējās Latvijas lielsaimniecībām, nevis jāsniedzas pēc klasiskās izglītības. Tāpēc nebija jābrīnās, ka tūlīt pēc padomju tanku ienākšanas Latvijā jau 1940. gada rudenī kā pirmo visā Latvijā likvidēja Aglonas ģimnāziju. Aglonā iekārtoja lauksaimniecības skolu.

Pēc kara skola uzsāka darbu kā vispārīzglītīgošā skola. Kopš 1956. gada bijušās ģimnāzijas ēkā darbojās vispārīzglītīgošā internātskola. 1978. gadā ar LPSR Ministru Padomes un LKP CK lēmumu skola tika reorganizēta par skolu bērniem — bērniem, kas palikuši bez vecāku aizbildniecības.

Apzinoties to, ka internātskola nevar aizstāt ģimeni, kopā ar Latvijas sabiedrību tautas izglītības ministrija mēs īstenojam programmu, kā bērnus atgriezt ģimenēs. Pēdējo gadu rezultāti ir pozitīvi — šogad neviena bērnu skola nav nokompletēta. Tas dod mums morālas tiesības domāt par to, kā mēs dzīvosim un strādāsim, ja skolā nebūs pamesto bērnu un te mācīsies pavisam cits skolēnu kontingents.

Līdz ar visām pārmaiņām ir sākusi brukt arī vecā pedagogiskā sistēma, kas atstāja lielu tukšumu skolu darbā un izglītības sistēmas orientācijā. Kādreizējās izglītības tradīcijas Aglonā un Latgalē kopumā ir devalvētas līdz tādām līmenim, ka no tām šodien nekas nav palicis pāri.

Veicot skolas pārkārtošanas darbu, vispirms rodas jautājums, ar ko tad atšķiras skolas darbs nākotnē no tā, kāds tas bija vēl nesenajā pagātnē? Visbūtiskākā atšķirība ir tā, ka padomju pedagogijas galvenais uzdevums bija — audzināt komunisma cēlāju, t. i. cilvēku, kurš būtu pārkārtots noteiktiem ideoloģiskiem un garīgiem rāmjem ar stipri ierobežotu dzīves skatījumu, kas

savā nākotnē un konkrētajā darbībā nezināja neko vairāk, kā ar PSKP instrukcijām un programmām celt «gaišo nākotni» — komunismu. Cilvēki, kuri neieklāvēs šajos komunistiskās audzināšanas rāmjos, tika uzskatīti par tautas ienaidniekiem vai vienkārši par trakajiem.

Mūsu skolas galvenais uzdevums ir — attīstīt cilvēku, kurš nebaidās sev dzīvē izvirzīt visaugstākos mērķus un pats aktīvi darbojas sev izvirzītā uzdevuma realizēšanā, nepārkāpjot vispāriņņemtos humanisma principus.

Darbs skolā ir pakārtots tā, lai visi līdzekļi, kas mums ir pieejami, būtu vērsti cilvēku brīvības gribas un prāta attīstīšanai.

Tieši šim nolūkam mēs arī esam uzsākuši darbu Aglonas ģimnāzijas atjaunošanā. Pirmie soļi jau ir sperti: skolā I. klasē mācās vietējie bērni pēc vispārīzglītīgošās skolas programmas, ar padziļinātu aktīvas darbības stundu skaitu. 10. klasē skolēni padziļināti apgūst vācu un angļu valodas, bet 10., 11. un 12. klasē — reliģijas vēsturi. Tie skolēni, kuri to vēlas, apmeklē ticības mācības stundas, kuras vada priesteris Andrejs Aglonietis un

katehete māsa Lūcija. Šogad skolā viesojas Rīgas Romas katoļu garīgā semināra rektors bīskaps V. Nukšs. Tiekošies ar skolas pedagogiem un skolēniem, viņš dalījās savās pārdomās par izglītību un audzināšanu, atbildēja uz jautājumiem. Ekseleņce ir solījies arī turpmāk apmeklēt skolu.

Neaizmirstama diena 43 skolēnu dzīvē šogad bija Lieldiema, kad pēc pašu vēlēšanās notika viņu kristīšana Višķu baznīcā.

Bez tam skolā visās klašu grupās ir padziļināta muzikālā un fiziskā audzināšana.

Saprotot to, ka mēs nevaram attīstīties tikai vienpusīgi, jo cilvēku dotības ir stipri atšķirīgas un ļoti dažādas, jau sākot ar 1991./92. mācību gadu skolā 10. klasē uzņemsim skolēnus humanitārajā un eksaktāi klasē. Mēs esam par diferencētu apmācību, kura vērsta uz skolēnu individuālo spēju izkopšanu un attīstīšanu, ņemot vērā republikāniskās un vietējās prasības un vajadzības. Taču tāni pašā laikā uzskatām, ka vidējā izglītība nevar būt speciāla. Tai jābūt plašai un vispusīgai, jo bez tās nevar būt brīvības

un patstāvības turpmākās izglītības izvēle un ieguvē.

Abām klasēm bus kopīgs uzdevums — padziļināti apgūt vācu vai angļu valodas. Uzskatām, ka svešvalodu zināšana netraucēs nevienu no turpmākās darbības virzieniem, kādus izvēlēsies mūsu skolas absolventi.

Mācību darbu plānojam organizēt tā, lai gan eksaktās klases, gan humanitārās klases beidzēji varētu iestāties jebkura profila augstskolā.

Sis atziņas, pēc kurām vadīsimies ģimnāzijas atjaunošanā, radušās, pētot Latvijas Republikas pirmskara ģimnāziju un mūsdienu ārzemju skolu pieredzi.

Pateicoties Latvijas Republikas sabiedrības un TIM aktīvai darbībai bērnu bāreņu atgriešanai ģimenēs, jau 1991./92. mācību gadā Aglonas internātskolā uzņemsim bērnus no Latgales ar 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. klasēs, kuri tiks apmācīti pēc vispārīzglītīgošās skolas programmas, bet fakultatīvi varēs padziļināti apgūt svešvalodas vai humanitāros, vai arī — eksaktos priekšmetus, atbilstoši savām interesēm un spējām.

1991./92. mācību gadā Aglo-

nas topošā ģimnāzija uzņem audzēkņus 10. klasē ar eksakto vai humanitāro novirzienu. Interesētos lūdzam uz eksāmeņiem un pārrunām svešvalodā, atbilstoši TIM pavēlei.

Tiesa, pēdējā laikā rajona sabiedrību satraukušas runas par skolas slēgšanu Aglonā. Šādu runu neiecīšams paskaidrot, ka ar 1. septembri slēgta tiks Aglonas vidusskola (turpmāk tā strādās kā divplūsmu devīngadīgā skola), bet internātskola turpinās darboties. Proti, sākot ar jauno mācību gadu, Aglonā bus tikai viena vidusskola — uz Aglonas internātskolas bāzes. Tāpēc skolēnus no visas Latgales, kuri vēlas mācīties Aglonas internātskolā, aicinām kopā ar vecākiem uz pārrunām līdz šī gada 10. MAIJAM. Tuvāka informācija pa telefonu: 15466 vai 15436.

Latgales jaunieši un jaunietes, jūs tiek gaidīti topošajā Aglonas ģimnāzijā!

Andris PUZO.

Aglonas internātskolas direktors, Augstākās Padomes deputāts

Mēs gribam un varam palīdzēt

Ogres dārzkopības selekcijas un izmēģinājumu stacijā trihogrammu laboratorijā audzē sīkas mušinas — trihogrammas, kas ir dabiskais ienaidnieks daudziem lauksaimniecībā kaitīgiem kukaiņiem: ābolu («ābolu tārpiem»), zirņu un linu

pogaļu tinējiem, biešu svilņiem, ziemāju un kāpostu pūcītēm, pīlādžu tiklkodēm un tamlīdzīgi. Līdz ar to nav jālieto indīgās ķīmikālijas. Trihogramma savas oļņas iedēj nosaukto kukaiņu oļņās, kāpurs izēd to saturu, pati mušīna barojas arī ar

ziedu mektāru, tāpēc ieteicams audzēt ziemas rapsi, facēlijas, bišu amoliņu, puķes vai pienenes. Tas sekmes arī bišu darbošanos augļu dārzos, zirņu un kāpostu laukos.

Var pasūtīt individuāli un kolektīvi caur Dārzkopības

un biškopības vietējo nodaļu, rajona izpildkomitejas lauksaimniecības pārvaldi, vai iegādāties tieši laboratorijā. Izlaišanas laiks — 10.—20. jūnijs, atkarībā no laika apstākļiem. Ābeļu dārzā uz 1 hektāru jāizlaiž 1 grams trihogrammu, zirņiem — 0,5 — 1 grams, kāpostiem — 1 grams. Cena — 12 rubļi par gramu. Pieteikumus sū-

tiet uz 228301. pasta nodaļu «Ogresgals» Ogres rajonā, trihogrammu laboratorijā, tālrūnu nr 35284. Satiksme ar autobusiem, kas kursē caur Ogresgalu.

Pielietojot trihogrammas, jūs saudzējat dzīvo dabu un iegūstat bioloģiski tīru produkciju.

N. MĀLNIECE, laboratorijas vadītāja

Ceļā uz profesionālu un demokrātisku skolu

ATTELOS: skolotāju kolektīvs 1956./57. mācību gadā;

skolas jauniešu izlase volejbolā. 1956./57. mācību gads;

9. klase ražošanas apmācības nodarbībā apgūst auto vadišanu. 1961./62. mācību gads;

skolas tautas koris un tā vadītājs H. Novicāns 1958./59. mācību gadā.

Foto no skolas arhīva

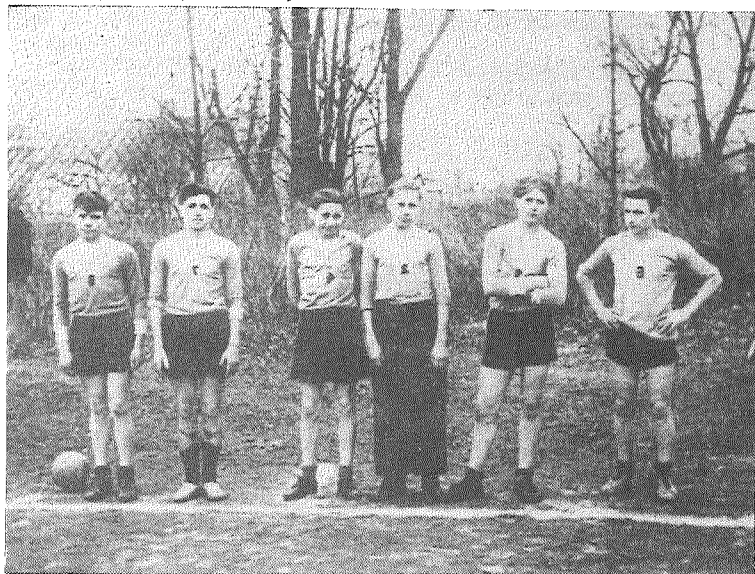
Šis būs jau 45. mūsu skolas pavasaris. Gribētos, lai tie mums visiem būtu svētki. Mazliet savādāk mēģināsim šos svētkus nosvinēt, «nestandarta» esam iecerējuši svinīgo koncertu, ir arī citas idejas. Bet par to — sestdien. Par skolu esam sagatavojuši brošūru. Uz 50. salidojumu tā būs jau cita — solidāka, bet šo var uzskatīt par mēģinājuma izdevumu.

Tagad — nedaudz par mums, par pašreizējo skolu. Protams, pēdējos gados tajā ir notikušas pārmaiņas. Sagruvis viss mākslīgi veidotais un mākslīgi uzturē-

tais, pirmām kārtām, visas sabiedriskās organizācijas. Daudzi procesi apstājušies, jo nav cilvēku, kas to virzītu. Izformēts skolas muzejs, jo pēc skolotājas Grišānes aiziešanas neviens šo darbu vairs neuzņemas. Līdz ar skolotāju Pošeikas un Vilcānes aiziešanu zināms apstākums iestājies sportā. Taču tajās jomās, kur uzradušies entuziasti, sācies arī daudz kas jauns. Aisācis darboties dramatiskais kolektīvs, ir pūtēju orķestris. Pie jauniešiem jāmin arī informātikas un izvēles priekšmetu sistēmas ieviešana. Apstājies ārpusstundu darbs. Iemesli tam ir dažādi. Gan tas, ka vispār sabied-

SESTDIEN PREIĻU 1. VIDUSSKOLA SANĀKS, SABRAUKS UN «SALIDOS» TĀS BIJUŠIE SKOLENI UN SKOLOTĀJI. SOPAVASAR IR JAU 7. REIZE, KAD SKOLA VISUS SAVĒJOS AICINA UZ TIKŠANOS, UZ LIELO SALIDOJUMU.

BET «NOVADNIEKS» JAU SODIEN STĀSTA PAR SKOLAS VĒSTURI UN TALĀKCEĻU.

gadu skolā notika svinīgi izlaiduma akti, kuros piedalījās pagastu valdes locekļi un bērnu vecāki. Skola aktīvi iesaistījās Meža dienās, par ko vēl tagad liecina apzaļumotā skolas apkārtnē un Daugavpils iela. Precīzu ziņu par ārpusklases pulcīniem nav. Ir zināms, ka skolā pastāvējis koris, vingrošanas, dabaszinību un dramatisks pulciņš.

Ar 1935. gadu, lai veicinātu programmu izvirzīto lauksaimniecības mācības realizēšanu, skolā nodibināta mazpulka organizācija. 2—3 reizes vasaras brīvlaikā skolēnus pulcināja skolā, kur notika dažādas rotaļas un sporta pasākumi.

Ar 1934. gadu skolā obligāts priekšmets kļuva ticības mācība, zēniem — militārā apmācība, meitenēm — mājkopība. Ticības mācību pasniedza J. Kalniņš un pēc 1936./37. mācību gada arī N. Vlasovs.

1928. gadā Preiļiem piešķirtais pilsētas nosaukums neienesā nekādas izmaiņas izglītībā. Tautas un pagasta valdes pūliņi atvērt vidusskolu palika nerealizēti. No 1934. gada līdz 1940. gadam pilnībā darbojas Preiļu lauksaimniecības skola.

Pēc krievu sešklasīgās pamatskolas likvidēšanas ar 1936./37.

bet latviešu skola darbojas 2—3 mēnešus gadā.

1944. gadā tiek atvērta arī krievu vidusskola, kura izvietojas ēkā blakus Turgus laukumam (tagad dzīvojamā ēka blakus universālveikalam). Skolas direktors — M. Antipenko.

1944. g. septembrī tika atjaunota kara laikā likvidētā Preiļu latviešu skolas 8. klase un atvērtas 9.—11. klases. Isā laikā nomainās trīs direktori — B. Spūlis, M. Lācis, J. Dančauskas. Skola darbu uzsāka pamatskolas telpās Daugavpils ielā 26. Turpmākajos gados skolai piešķir arī Preiļu pils telpas. Tādējādi skola izvietojās divās ēkās, kas atradās kilometra attālumā viena no otras. Sevišķi nepmierinošs stāvoklis bija Preiļu pils telpās, kas tika pārņemtas skolas rīcībā no Preiļu lauksaimniecības tehnikuma ar 1945. gada 19. septembri. Skolas telpas vajadzēja remontēt, jo tajās bija bojātas durvis, logi un krāsnis, noņemti elektriskie vadi. Trūka inventāra, iekārtu, mācību un uzskates līdzekļu.

1950./51. m. g. atvēra pastāvīgu internātu ar 42 vietām. Tajā dzīvojošo skolēnu skaits ar katru gadu palielinās. (1950./51. m. g. — dzīvoja 42, 1954./55. m. g. jau 110 skolēni). Astoņdesmito gadu beigās, atceļot obligāto vidējo izglītību, šis skaits kļūst neliels.

1963. g. skola saņēma jaunas telpas Daugavpils ielā 34. Pa šiem gadiem nomainījušies vēl divi direktori — D. Livdāns un M. Zaleskis. Gan šī, gan kādreizējā skolas ēka atkal ir kļuvis par saurām. Pēdējo gadu direktoru M. Opules un J. Eglīša mēģinājumi kaut ko uzlabot ir cietuši neveiksmi. Nu jau piekto gadu «ceļas» sporta zāles piebūve.

Līdz ar vidusskolas atvēršanu 1944./45. m. g. skolā mācījās 444, 1945./46. m. g. — 645 skolēni. Pāmazām šis skaits pieaug un pēdējo gadu laikā svārstās ap 800. Pirmais vidusskolas izlaidums notika 1946. gadā, kad skolu beidza 16 absolventi. Pavisam skolu absolvējuši 2333 skolēni. No tiem aptuveni 750 beiguši vai beigs augstākās mācību iestādes (LU — 230, LLA — 170), aptuveni 900 dzīvo un strādā Preiļu rajonā.

Sīkāka informācija par skolas dzīvi attiecīgajos periodos atrodama nupat iznākušajā brošūrā par Preiļu 1. vidusskolas vēsturi.

Rakstā izmantoti A. Andžāna diplomdarba un skolas arhīva materiāli, kā arī I. Maksimova palīdzība dažādu faktū precizēšanā

No pirmsākumiem līdz mūsdienām

Skolā no 1920. līdz 1940. gadam strādājuši katru gadu 6—8 skolotāji. Tā 1928./29. mācību gadā strādā 7 skolotāji: P. Grinmanis — pārzinis, 5. klases audzinātājs, P. Caunītis — bibliotekārs, 6. klases audzinātājs, E. Grundmanis — 4. klases audzinātāja, A. Dzenis — 3. klases audzinātājs, J. Latkovskis — 2. klases audzinātājs, M. Kruste — 1. klases audzinātāja, H. Grinmane — pirmsskolas klases audzinātāja. Ticības mācību pasniedza baznīckungs J. Kalniņš.

Skolā regulāri tiek svinēti tādi valsts svētki kā 18. novembris, bet pēc 1934. gada — arī 15. maijs. Par sevišķu notikumu izvērsās skolas pastāvēšanas 70. gadadienas atzīmēšanas svinības, kurās piedalījās izglītības ministra biedrs — baznīckungs J. Camanis; vidusskolas direktors P. Kūls un Daugavpils apriņķa 2. iecirkņa tautskolu inspektors K. Steipa. Katru

mācību gadu Preiļu sešklasīgajā pamatskolā atvērts krievu komplekts (trīs klases). Par skolotājiem krievu valodas klases strādā Mārtiņš un Olga Antipenko. Līdz ar to skolā sāk strādāt 7 latviešu valodas un 2 krievu valodas skolotāji, skolēnu skaits latviešu klases — 286, krievu — 126. Latviešu klases ar 1936./37. mācību gadu strādā: P. Grinmanis, H. Grinmane, M. Jekimova, Z. Siliņa, A. Dzenis, A. Rancāne, S. Klepers.

1940. gadā pie Preiļu sešklasīgās pamatskolas tiek atvērta 7. klase ar trim paralēlklasēm un skolēnu skaits — 80, kā arī 8. klase apmēram ar 20 skolēniem. Skola izvietojas pamatskolas telpās Daugavpils ielā 26. Vienlaicīgi tiek izveidota astoņgadīgā krievu skola (direktors G. Ivanovs), kura izvietojas Raiņa bulvārī (tagad dzīvojamā ēka).

Sākoties otrajam pasaules karam, krievu un ebreju skolu slēdz,

laicīgi ar Preiļu tautskolu Preiļu miestā cariskās Krievijas laikā darbojās Preiļu pareizticīgo draudzes skola (dibināta 1888. gadā), Preiļu vīriešu draudzes skola (dib. 1904. g.), Preiļu četrgadīgā pilsētas skola (dib. 1909. g.).

1920. gadā Preiļu tautskolai pievieno Preiļu četrgadīgo pilsētas skolu un izveido pagasta sešklasīgo pamatskolu (atradās tagadējā Preiļu 1. vidusskolas internāta ēkā). Darbojas arī krievu sešklasīgā pamatskola (tagadējās Valsts apdrošināšanas inspekcijas ēkā Raiņa bulvārī) un ebreju sešgadīgā pamatskola (kādu laiku tagadējās krājās ēkā).

Par mācību līmeni Preiļu sešklasīgajā pamatskolā var spriest pēc Daugavpils apriņķa pamatskolu inspektora pārbaudes aktiem. Jāsaka — skolu pārbaudīja regulāri un diezgan bieži. Mācību darba līmeni skolā raksturo arī 1935. gadā (sakarā ar skolas pastāvēšanas 70 gadiem) žurnālā «Latgales skola» ievietotais raksts. Tajā teikts, ka skolas pārzinis P. Grinmanis savā 15 gadu pārzināšanas laikā ir pratis ļoti nostādīt šo mācību iestādi. Preiļu sešklasīgo pamatskolu beigušie skolēni ar labām sekmēm spēj turpināt izglītību ģimnāzijās, skolotāju institūtos u. c. skolās.

19. GADSIMTA 60. gadi ir strauju pārvērtību gadi Krievijas vēsturē, kā arī skolu dzīvē. Dzīvēšanas atceļšanas likums 1861. gadā noteica, ka valsts (pagasta) sapulces kompetencē ietilpst arī tiesības lemt par skolu dibināšanu. Tāpēc, vadoties pēc 1864. gada 19. jūlija «Nolikuma par elementārājam tautskolām», kuru mērķis bija vienkāršās tautas bērnu apmācīšana krievu un pareizticības garā, Latgalē sākās tautskolu dibināšana. Izglītības realizēšana Latgalē notika krievu valodā.

Preiļu tautskola — pirmā mācību iestāde Preiļu miestā — dibināta 1865. gadā. Skolotājs bija Aleksandrs Lizlovs. Pirmajā gadā skolu apmeklēja 32 skolēni (visi zēni). Skolas uzturēšanai pagasta pašvaldība piešķir 512 rubļus. Skolotāja aiga bija 180 rubļu gadā, viņam tika piešķirts brīvs dzīvoklis.

Preiļu tautskolu 1900./01. mācību gadā pārveidoja par Preiļu divklasīgo skolu, pie kuras 1904. gadā atvēra lauksaimniecības klasi. Kā divklasīgā skola tā pastāvēja līdz 1914. gadam. No 1914. līdz 1920. gadam tajā strādāja tikai 2 skolotāji. Materiālo atbalstu skolai sniedza vietējais Preiļu muižas īpašnieks, kolēģijas sekretārs K. Gulkevičs, piešķirot mācību līdzekļus, inventāru un zemi. Vien-

riņā vērojama zināma pasivitāte, gan arī tas, ka šogad mēģinājām pretoties tai nenormālajai sistēmai, ka «skola ir otrās mājas». Uzskatu, ka mājas ir mājas un tās ir katram savas, un bērniem pašiem jāzina, ko viņi grib darīt pēc stundām, nevis skolotājiem jānodarbojas ar viņu organizēšanu. Visiem zināms, ka ārzemēs pēc stundām skolu aizsēd, katrs darbojas pats. Pamēģinājām arī mēs skolā tikai mācīties. Bet atzišos, īsti ļoti nav. Tomēr tā ir tradīcija, kas gadieši ilgi veidojusies. Un te nu atklājas arī demokrātijas būtība: ja nav «mieta» (skolotāja, komjaunatnes), kas liek darīt, tad rodas otra galējība — ja mani nedzen, tad arī nedarišu. Taču te gribu uzsvērt, ka ARPUS-

STUNDU DARBS NETIEK UZSPIESTS, bet liela daļa skolotāju absolūti patstāvīgi darbojas, un, kur ir entuziasms, kur ir profesionālais aicinājums, ir arī rezultāti. Uz entuziasma darbojas pašdarbības kolektīvi, skolēnu gatavošana mācību olimpiādēm (labākie rezultāti — fizikā, matemātikā, informātikā, valodās), arī skolēnu iesaistīšana zinātniskajā darbā (informātikā, psiholoģijā). Ja runājam par entuziasmu, tad jāpiemin arī abas — sieviešu un vīriešu — basketbola komandas, kurās spēlē kā skolotāji, tā skolēni, un kurās šogad kļuva par pilsētas čempioniem. Un vēl — pie sporta tēmas — iepriekšējā salidojumā runājām par jauno sporta zāli. Dzemē, uz šo sal-

dojumu tā vēl nav gatava, jāceš, ka būs vismaz uz nākošo jubileju — uz skolas piecdesmitgadi. Par iecerēm. Galvenais — lai skola būtu profesionāla un demokrātiska. Viens no nosacījumiem, lai skola tāda kļūtu, ir izvēles priekšmetu sistēmas ieviešana. Tas ir darbs, ko varējām izdarīt administratīvi un, ko izdarījām. Šai ziņā skola ir demokrātiska, bet profesionāla tā būs, kad mainīsies sabiedrības attieksme pret izglītību. Un tas ir valsts uzdevums. Plānojam ieviest komercnovirzienu vecākajās klasēs. Jaunākajās klasēs eksperimentāli tiks veidotas padziļinātās matemātikas klases. Nākošgad jau mēģināsim atsevišķus grūtākos priekšmetus mācīt vairākos līme-

nos. Tuvākajā laikā sāksim skolēnu psiholoģisko testēšanu, veidosim skolēnu psiholoģiskās izpētes centru. Tas būs palīgizdevēklis audzinātājiem, profesionālajā orientācijā, citās jomās. Noteikti jāatsāk darbs pie skolas absolventu apzināšanas, izpētes. Vēl nedaudz — par dažādu alternatīvo skolu veidošanu. Manuprāt, lielākajā daļā gadījumu tā ir tikai izkārtnes maiņa. Jebkurā skolā viss ir atkarīgs no attiecīgā priekšmeta skolotāja. Un mans — direktora — galvenais uzdevums šeit, Preiļu 1. vidusskolā, rūpēties, lai harmoniski notiktu paaudžu maiņa, lai veco pedagogu vietā nāktu viņu cienīgi aizstājēji.

Bet, ja man kāds vaicātu, vai es esmu labs direktors, es atbildētu, ka nē. Ne vienai man iet tās lietas. Pārāk maz laika tam, kam vēlos nodoties — informātikai, psiholoģijai. Pārāk maz radoša darba. Pārāk daudz laika paņem transporti, remonts, citas saimnieciskās rūpes. Domāju, arī man laiks meklēt aizstājēju un pašam kļūt par skolotāju. Taču galvenais, ko es tagad gribētu pateikt — ja gribat vairāk uzzināt par savu bijušo skolu, par tās šodien un arī rītdienu — atnāciet sestdien. Un tad arī mēģināsim visi kopā veidot svētkus sev un savai skolai. **JANIS EGLĪTIS**, Preiļu 1. vidusskolas direktors kopš 1986. gada jūnija

Gadi, direktori, audzēkņi...

Ar darbu un aizrautību

skolēni maksāja mācību maksu 150 rubļu apmērā mācību gadā. Vēlāk šī maksa tika atcelta.

Nodibinoties kolhoziem, skolēni un skolotāji bija spiesti mēnesi piedalīties lauku darbos, dzīvojot kolhoznieku sētās visu darba laiku, ciešot neērtības.

Skolā turpināja veidoties dažādu ārpusklases pasākumu tradīcijas — darbojās literārais pulciņš, kurš izdeva žurnālu «Zvans» (vadīja skolotāja V. Zvirgzdiņa u. c.), bija organizēti izlaiduma klašu atskaites vakari ar labi iestudētām lugām, citiem priekšnesumiem, kā arī klašu pašdarbības vakari. Aktīvi pašdarbībā piedalījās

arī skolotāji — gan iestudējot lugas (G. Priedes «Lai arī rudens» skolotāja K. Butlera vadībā, R. Blaumaņa lugas u. c.), gan piedaloties skolotāju deju kolektīvā. Skolā darbojās skolēnu koris, pūtēju orķestris, kuri skolotāja H. Novičāna vadībā piedalījās republikas mēroga pasākumos un guva panākumus.

Vēstures skolotājas R. Grišānes vadībā atsāka darbu novadpētniecības pulciņš, kurš piedalījās republikas mēroga pasākumos un veidoja skolas vēstures muzeju.

Paplašinājās skolas tūrisma nodarbību pasākumi ģeogrāfijas skolotājas A. Vērdiņas vadībā. Skolas tūristi piedalījās gan

skolas, gan rajona, gan republikas mēroga pasākumos. Skolas komanda skolotāja K. Butlera vadībā piecdesmito gadu vidū ieguva 1. vietu republikas skolēnu tūrisma pirmajā salidojumā.

Skolotāju kolektīvs (pat kravas mašīnā, sežot uz deju solienu) aktīvi piedalījās ģeogrāfijas skolotājas A. Vērdiņas organizētajās ekskursijās uz Krieviju, Ukrainu, Lietuvu, Igauniju, Moldāviju.

DONĀTS LIVDĀNS, Preiļu 1. vidusskolas direktors no 1950. līdz 1960. gadam

Uzsākot 1950./51. mācību gadu, abas skolas ēkas — parkā un Daugavpils ielā — bija mācību darbam sagatavotas, apgādātas ar nepieciešamo inventāru, mācību līdzekļiem, varēja norītēt normāls mācību darbs. Pilsētā piecdesmito gadu sākumā nebija elektriskā apgaismojuma (tas parādījās piecdesmito gadu vidū). Mācību darbs, kā arī ārpusklases pasākumi notika pie petrolejas lampu apgaismojuma. Piecdesmito gadu sākumā 9.—11. klašu

Preiļu 1. vidusskolā par skolas direktoru strādāju no 1960. gada 17. marta līdz 1970. g. 10. jūlijam. Tas bija visskaistākais laiks manā, kā skolas vadītāja, darba mūžā. Biju jauns, bet pietiekami nobriedis pedagoģiskajam darbam. Samērā jauns un nobriedis bija arī skolotāju kolektīvs. No direktora Donāta Livdāna-Botora un mācību pārzines A. Vērdiņas biju pārņēmis skolu ar labi izveidotu pedagoģisko kolektīvu, kurš bija uzstājis veidot labas darba tradīcijas. Mans pienākums bija iepazīt šo kolektīvu, iegūt tā uzticību un attīstīt tālāk iedibinātās tradīcijas, kā arī veidot jaunas. Par savu pienākumu uzskatīju, pirmkārt, uzlabot skolas mācību materiālo bāzi, otrkārt, tālāk pastiprināt kolektīva darbu pie skolēnu zināšanu padziļināšanas, pie skolēnu nacionālās pašapziņas, estētisko jūtu, iekšējās un ārējās kultūras attīstīšanas. Par savu galveno pienākumu uzskatīju skolēnu (arī skolotāju) veidošanu par īstiem latviešu tautas dēliem un meitām, par kārtīgiem savas Dzimtenes — Latvijas patriotiem. Tas nebija viegli izdarāms. Jāņem vērā, ka Latvijā bija iestājies jauns reakcijas un represiju periods.

Spilgtākie notikumi skolas dzīvē šajā periodā bija skolas jaunās ēkas celtniecība un nodošana ekspluatācijā 1962. — 1963. gadā. Šajā darbā bija iesaistījušies kā skolotāji, tā skolēni, vecāki un sabiedrība. No šodienas augstumiem skatoties, tas nebūtu nekā sevišķs, bet sešdesmito gadu sākumā tas bija ne tikai skolas kolektīva, bet arī plašas sabiedrības sapņa piepildījums.

Loti spilgti atmiņā saglabājusies Preiļu skolas simtgades atzīmēšana un skolas skolotāju un absolventu 2. salidojums 1965. gada 1. jūnijā. Gatavojoties minētajiem pasākumiem, skolas kolektīvs R. Grišānes vadībā veica lielu darbu skolas vēstures izpētē un bijušo skolotāju un absolventu uzskaitē. Rezultātā tika likti pamati skolas vēstures muzeja izveidei. Šajā darbā daudz palīdzēja bijušie skolas direktori B. Spūlis, D. Livdāns, agrāko gadu absolventi Zeile, Broks, Gurgāns, Liepnieks. Materiālus noformēt palīdzēja A. Grauba, V. Koki-

Tas bija visskaistākais laiks

na. No tā laika lieli absolventu salidojumi ik pēc 5 gadiem kļuva par tradīciju.

Ar savilgņojumu atceros kolektīva ieguldījumu skolēnu zināšanu padziļināšanā. Šī darba iedvesmotāji bija skolotāji E. Bleive, V. Gerbere, K. Butlers, A. Rumba.

Skolas kolektīvs 60. gados bija līderpozīcijās rajonā un republikā novadpētniecībā, tūrisma, mākslinieciskajā pašdarbībā. Skolā darbojās labi skolēnu kori, deju kolektīvi, dramatiskā kopa, fizikultūriešu kolektīvs.

Ar gandarījumu un pateicību atceros tos skolotājus, uz kuriem balstījās viss skolas darbs. Tie bija: E. Livdāne, R. Grišāne, K. Butlers, E. Bleive, T. Vaivode, V. Gerbere, P. Brodužs, A. Rumba, B. Gurgāne, H. Novičāns, M. Jumāre, A. Pošeika.

Preiļu 1. vidusskola kļuva par pionieri rajonā skolēnu pagarināto dienas grupu organizēšanā. Par celmlauzi šajā nozarē kļuva skolotāja T. Zaleska.

60. gadi bija laiks, kad veidojās vairāku

jaunu skolotāju — A. Vilcānes, L. Ondzules, I. Jeršovas — darba prasme.

Priecājos, ka daudzi to gadu absolventi kļuva aktīvi tagadējā atmodas laikmetā: P. Pizelis — laikraksta «Novadnieks» redaktors, A. Pauniņa (tagad Pastore) — LDDP Preiļu rajona komitejas sekretāre.

Patīkami apzināties, ka Preiļu 1. vidusskolas kolektīvs turpināja un bagātināja aizsāktās tradīcijas un uz to pamata guva labus panākumus visās skolas dzīves jomās 70. un 80. gados. Lai jums labi panākumi arī 90. gados — brīvas un neatkarīgas Latvijas Republikas atjaunošanas perlodā! Audzināsim ziņoņus, augsti tikumus un kulturālus pilsoņus, patiesus savas dzimtas zemes patriotus.

MECESLAVS ZAĻESKIS, Preiļu 1. vidusskolas direktors no 1960. līdz 1970. gadam

Spēka gadi, aizvadīti ar jums...

Šīs skolas darbu man nācās vadīt no 1970. līdz 1986. gadam. Teikt, ka tos gadus es atmiņēšos ar īpašu sajūsmu, būtu melots. Vairāk laikam iederētos pārfrazēt romantika F. Bārdas vārdi: «Mociju zirdziņu, mociju sevi, Tētiņ, kam arklu tik smagu man devi?». Lai šoreiz izpaliek sūkstiņš par darba smagumu, ko sagādāja nenokārtotie materiālie jautājumi, lai paliek aizmirstībā rūgtie brīži, kad labi domātais, lolotais un gatavotais pasākums neizdevās. Parunāsim par labo, gaišo, kas deva gandarījumu, spēku, palika atmiņā.

Skolas vēsture nesākās ar mani. Es sāņēmu jaukas skolas telpas, labu skolotāju kolektīvu, tradīcijām bagātu skolas dzīvi. Vajadzēja tikai pabeigt internāta ēkas kapitālo pārbūvi.

Skolotāju kolektīvā bija «veci» skolotāji, kuri bija līdzīgi dzīvojuši jaunās skolas ēkas telpā, iekārtojuši to, bet seno pili tā arī nespeja aizmirst. Viņu pieredze, pedagoģiskajā prasmē kā brīnumgrāmatā meklēju atziņu graudus, mācījos gudro savstarpējās saskarsmes valodu. Kā dzejnieks pie bērza tāss liek pārbaudīt mums sirdsapziņas baltumu, es skolotājas V. Gerberes acīs izlasīju atziņu vai nopelumu par kārtējo pedagoģisko veiksmi vai neveiksmi. Aprīnāju V. Dumpes zināšanu vispusību, principiālītāti, augsto prasīgumu, E. Livdānes atturīgo, bet patiesi meistariģo dzimtas valodas mācīšanas prasmi, K. Butlera it kā rotalīgās audzināšanas darba metodes, E. Bleives fizikas un dejas apvienošanas māku, R. Grišānes aizrautību, strādīgumu, izdomu, R. Lustikas aprīnājamo spēju ātri orientēties vissarežģītākajās situācijās, B. Gurgānes mācību pārzinim tik nepieciešamo prasmi pārredzēt visu skolu, A. Pošeikas talantu aizraut audzēkņus ārpusklases darbā. Daudz labu vārdu gribas teikt par pamatskolas skolotājiem V. Kuzminu, T. Vainodi, tāpat jaunajām (toreiz) un talantīgajām I. Jeršovu, A. Vilcāni, S. Vilcāni.

Sajā posmā tika atvērta arī fizikas — matemātikas padziļinātas apmācības klase. Mēs to nemaz negribējām darīt, bet, zobus sakodusi, izpildījām ielānoto no augšas. Abas ar L. Ondzuli nobirdinājām pa asarai (viņa — pirms došanās pie nodaļas vadītājas I. Vilcānes, es — mājpuceļā) un ķērāmies pie darba. Abu skolotāju — E. Bleives un L. Ondzules — padziļinātā fizika un matemātika tomēr attaisnoja sevi. So klašu audzēkņiem iestāšanās augstākajās mācību iestādēs nesagādāja grūtības.

Pakāpeniski skolā ienāca jaunie pedagogi. Lielākā daļa no viņiem — mūsu bijušie audzēkņi. Atņāca labākie, spējīgākie, ar jaunām vēsmām, idejām. 1986. gadā jau puse no pedagogiem bija «pašu audzinātie».

Septiņdesmitajos gados rosīgi darbojās skolas lepnos — novadpētniecības muzejs, kuru vadīja R. Grišāne. Tā bija skolas dzīve saikne ar absolventiem (sarakstē, tikšanās, viņu tālāko gaitu izpēte). Tikām atzīmēti republikā.

Arī LOTOSu kustība aizsākās minētajā posmā, O. Miļās meitenes un zēniļ Cik

daudz piedzīvojumu, pārdzīvojumu, noslēpumu un nerātību pastrādāts šajās nometnēs! Tika jau darīts arī darbs (cita starpā). Īpaši izcēlās P. Skuteļa vadītās vienības K. Marksa kolhozā.

Skolā bija izveidotas interesantas tradīcijas. Tās mēs pilnveidojām un kopām. Par visas skolas svētkiem tika uzskatīti lieli absolventu salidojumi. Tādi notika 1971., 1976., 1981., 1986. gadā. Visjaukākie man šķita abi vidējie. Tādu nevilgotu sirsniņu, paciltību, jautrību, smeldzi — visu reizē var reti verot pieaugušo saietos.

Interesanti bija komjaunatnes gadadienu, 9. klašu iepazīšanās, Jaungada un skolas atskaites koncertu vakari, dramatiskā kolektīva (vadītāja M. Jumāre) braucieni uz republikas skatēm, panākumi tajās. Visus šos pasākumus kuplināja H. Novičāna vadītie kori, pūtēju orķestris, vokāli — instrumentālais ansamblis, deju kolektīvi (E. Bleive, S. Vilcāne, T. Vaivode).

Ar skolas IDK «Dankos» (vadītājas R. Lustika, L. Ozoliņa) starpniecību notika skolēnu delegāciju apmaiņa ar Baltkrievijas, Igaunijas, Krievijas, Lietuvas un Ukrainas skolām.

Spilgti atmiņā palikuši vairāki klašu kolektīvi. Tā, 25. izlaiduma audzēkņi: M. Ondzule, A. Čiņa, māsas Zagorskās, S. Trokša, R. Brice, A. Rozentāls bija ne tikai centīgi mācībās, bet arī prasmīgi skolas sadzīves organizētāji.

Interesanti, atjautīgi, ar izdomu veidoji bija klašu pašdarbības vakari — skates. Īpaši izcēlās 28. izlaiduma audzēkņi: O.

Kuzmina, V. Ivanovs, E. Smukste, L. Heļņackis, L. Novičāns.

Bet kur tad 29. izlaiduma jaukās sportistes, atjautīgās un aizrautīgās pašdarbnieces L. Svoka, I. Gierkaņa, I. Mūrniece, V. Ozoliņa, I. Soika! No 30. izlaiduma audzēkņiem darbigākie bija G. Skrimblijs, Z. Zeile, A. Vucāns, I. Lavrinoviča, A. Jaudzema.

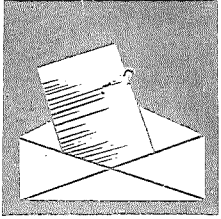
Visa vecāko klašu skolēnu kolektīva dzīvi vadīja (katrs savā laikā) sabiedrisko organizāciju aktivisti M. Ondzule, J. Borbalis, E. Smukste, G. Skrimblijs, A. Jermolajevs, A. Zagorskis, A. Pauniņš, I. Vjakske, V. Jalinskis.

Pašdarbības vakari un skolas sarīkojumi bija šādu prasmiģu audzēkņu — kultūras darba organizatoru rokās: O. Abola, I. Bo-reiko, V. Ivanova, E. Migļānes, S. Rubenes, A. Rutkovskas, R. Keirāna, E. Priķules, D. Kokinas, E. Tropa.

Jā, tādi bija mani direktores gadi šajā skolā. Vārūt citiem tie būs labāki, jo «laiks ir cits un mēs paši esam citi». Bet «dzimto zemi neizvēlās», neizvēlās arī dzimšanas un dzīvošanas laiku. Ofteiz man šos gadus neviens vairs neiedos. Bet tie bija spēka gadi un tie tika aizvadīti kopā ar jums, Preiļu 1. vidusskolas audzēkņi!

MARCIJANA ŪPULE, Preiļu 1. vidusskolas direktore no 1970. līdz 1986. gadam

Plūdi Kooperatīva ielā

Isti plūdi redzami Preiļu tirdzniecības darbinieku kopmītnē Kooperatīva ielā. Daudzus gadus pa diviem ūdens krāniem dienu un nakti plūst ūdens. Saimniecisko lietu vadītāju Vaivoda kungu jau vairākkārt esam informējuši, viņš ir pat redzējis šo «stihiju», bet laikam nespēj neko darīt. Viņam rakstīti vairāki iesniegumi, kuros lūdzām nomainīt krānus vai darīt ko citu lietās labā. Nekas nav mainījies.

Varbūt var palīdzēt Preiļu pilsetas izpildkomiteja? Varbūt kāds kooperatīvs? Jo ūdens plūšana taču jāaptur. Tā rezultātā virtuvē jau sen izveidojies «dīķis», siena lebrukusi. Man šķiet, ka ūdenstornim slodze būtu mazāka, ja šajā vietā izdotos likvidēt ūdensnoplūdi. Un kā būt cilvēkiem, kuri te dzīvo?

B. IVBULE,
Preiļos

Avīzi ceram saņemt

Izlasijām šī gada 16. aprīļa numurā rakstu «Novadnieks»: vai izdzīvosim tirgus apstākļos? Nolemām uzrakstīt arī savas domas.

Laikrakstam ir jāizdzīvo, jo tas ir vienīgais rajona laikraksts, kur jebkurš no iedzīvotājiem var gūt svarīgu informāciju un sajūst rajona pulsu. Mūsu rajonā tāds laikraksts ir «Brīvā Daugava». Nesen parādījās vēl viens kooperatīva laikraksts «Jēkabpils Vēstnesis». Ja pirmais maksā 10 kapei-

kas, tad otrais — jau 20 kapeikas. Neviens nejautāja, vai to kāds lasīs un par kādu cenu. Iznāk un viss. Tāpat ierosinām arī laikrakstam «Novadnieks» paaugstināt cenu. Ja tas ir ar 4 lappusēm, tad droši, lai tā cena ir 20 kapeikas, bet, ja ar 8 lappusēm, tad — 40 kapeikas. Pašreizējos dārdzības apstākļos kapeikām nav vērtības, bet iegūtai informācijai gan.

Jūsu rajonā noteikti nopērkama arī Jēkabpils ko-

operatoru avīze «Saime», un tās cena ir 40 kapeikas par 8 lappusēm. Neteiktu, ka tā būtu interesantāka un saturā bagātāka.

Mūsu ierosinājums — veidojiet, lūdzu, kādu Sestdienas lappusīti mājai un atpūtai, kā to iesākusi «Brīvā Daugava». Esam noguruši no politikas un dzīves dārdzības.

Ar cieņu G. un C. IVA-
NOVI. Jēkabpilī
P. S. Jūsu avīzīti ceram saņemt arī turpmāk.

Dievhamā

Sogad Priekuļu deviņgadīgās skolas 2.—9. klašu skolēni apgūst tiebas mācību.

21. aprīlī mūsu skola organizēja svētkoju ekskursiju uz Preiļu Dievnamu. Daži no mums tajā bija pirmo reizi. Dievnams ir ļoti skaists gan no ārpusē, gan arī iekšpusē. Visi altāri bagātīgi izpuškoti ar ziedu kompozīcijām un zaļumiem.

Mēs piedalījāmies rīta dievkalpojumā. Klausījāmies svētrunu, kurā Preiļu dekāns runāja par cilvēka dzīves mērķi, kas jau bērnībā katram ir jāizvēlas, un dzīve jāveda tā, lai tiektos uz galveno mērķi — Dievu, jo tad varēsim sasniegt mūžīgo svētlaimi.

Pēc dievkalpojuma dekāns mūs uzaicināja tuvāk altārim un katram uzaicināja pa svētbildītei, par ko bijām ļoti priecīgi.

Pirms došanās mājup, ticības mācības skolotāja mums izrādīja baznīcu un pastāstīja par katru altāri un svētgleznu. Apskatījām arī ļoti skaisti iekārtoto Beļlēmē staltīti.

Tad mēs laimīgi devāmies mājup, jo Svētdienas pienākumu bijām izpildījuši.

K. PODZIŅA, Priekuļu deviņgadīgās skolas 6. klasē

Nedienas ar televizoriem

Vēlreiz gribu rakstīt par to, kā Livānu iedzīvotājus apkalpo televizoru un radio remonta darbnīca. Nedienas vien sanāk. Ja sabojājas televizors, tad tas uz darbnīcu obligāti jāved pašam. Jo darbnīcā allaž dzird vienu un to pašu atbildi: «Nav ne mašīnas, ne benzīna!»

Nesen bija kooperatīva meistari, kuri brauca uz mājām pēc izsaukuma. Diemžēl tādu meistarū kā Balašova kungs vairs Livānos

nav. Viņš bija īsts goda cilvēks un labs amata pratējs.

Manuprāt, remontdarbnīcās aplami tiek organizēta radio un televizoru pieņemšana. Tāpat arī visas pārējās elektropreces remontā pieņem nespeciālisti. Divaini gan: kā tā uz «dullo» var noteikt vainu. Varbūt kādam tas ir ļoti izdevīgi? Pašlaik, kad veikalā nekā vairs nav nopērkams, nav pieļaujams, ka sadzīves priekšmetu remontēšana cilvēkiem sagādā tik lielas rūpes.

Domāju, ka šādu neorganizētību izjūt ikviens rajona iedzīvotājs, kam nācies apmeklēt radio un televizijas remontdarbnīcas. Zinu cilvēkus, kuri pagaidām atturas no sabojāto priekšmetu remontēšanas Livānos un cer, ka šajā darbnīcā kādreiz būs lielāka kārtība.

A. MIŅINA,
Livānos

Kur jūs esat, mūsu vēlētie deputāti?

Jau labu laiku, iepērkoties mūsu rajonā un dažkārt aizbraucot uz kaimiņu rajoniem, esam nobažījušies, ka citur var nopirkt tādas preces, ko Livānos ar uguni nesameklēsi. Atceros, ar kādu sajūsmu mēs vietējā pašpārvaldē vēlējam savus cilvēkus, jo ticējām, ka nu viņi gan ievēdīs kārtību arī tad, smagā siera kā

tirdzniecība. Bet nu nekā! Tāpēc es jums, cienjamie deputāti, gribu jautāt, kur jūs esat? Kāpēc jūs pagājušajā gadā nolēmāt, ka jāievieš, piemēram, kafijas taloni, ja vairumam iedzīvotāju tā arī to neizdevās nopirkt? Sākumā taču bija informācija, ka šķīstošās kafijas iedalīts tik, ka iznāk katram. Sogad atkal ieviesa talonus,

jo jūs tā balsojāt, neskatoties uz to, ka pērnā gada taloni vēl nebija atprečoti. Kāpēc. Vai tirdzniecības darbinieki nokļūdiņas? Cienjamie deputāti, ja jau šīs kafijas nav, tad taloni kā tadī nav nepieciešami!

Daugavpils universālveikalā ir nodaļa, kur pārdod veļu, pie tam plašā izvēlē un, protams, sava

rajona cilvēkiem. Vīriešu peldbikses un sporta bikses tur pārdod bez taloniem. Livānos veļu uz taloniem iztirgojot pusstundas laikā, bet es personīgi to nekad nesmu redzējuši un varejusi nopirkt. Ko man dod apavu taloni, ja arī apavu nav.

Tāpēc es vēlreiz jūs aicinu, cienjamie deputāti, ne tikai balsot

par talonu ieviešanu, bet paaugstināt, kāpēc pret tiem nav preču. Varbūt mūsu rajons ir ieskaītijs otrajā šķīrā un mums neiedala pat minimālo daudzumu? Varbūt ir kāds cits iemesls?

V. KALNIŅA,
Livānos

Festivāla gaidās

Jurgu dienas priekšvakarā Preiļu novada folkloras biedrība pulcināja kopā folkloras ansambļu dalībniekus, lai kopīgi vienotos par to, kā tad Isti rajona pašdarbnieki un amatnieki piedalīsies Starptautiskā folkloras festivāla «Baltica-91» pasākumos rajonā un Rīgā.

Ar festivāla programmu un mūsu uz Rīgu izvirzīto piecu folkloras ansambļu — Saunas, Riebiņu «Jumalena», Livānu «Latava», Vidsmuižas un Preiļu pagasta kolektīvu uzdevumiem tajā iepazīstināja klātesošos Latvijas Republikas Kultūras ministrijas E. Melngaiļa. Zinātniski metodiskā centra direktora vietniece, F. Brīvzemnieka Latviešu folkloras biedrības līdzpriekšsēdētāja L. Ose.

Apsprieda arī, kā rajonā sagaidīs ciemiņus no ārzemēm. Katru viesu kolektīvu 12. jūlijā uzņems folkloras ansambļu grupa, bet vakarā visi folkloras draugi tikties ar ārzemniekiem pie kopēja ugunsкура.

Nākošajā dienā jau no paša rīta puses Preiļu parkā dziedās un spēlēs mūsu un kaimiņu rajonu folkloras kolektīvi, lauku kapelas, ar saviem izstrādājumiem tirgosies keramiķi un citi amata meistari, kulināri, maizes cepēji gan no mūsu, gan no citiem Latvijas rajoniem. Pa šo laiku ciemiņi apmeklēs svētvietas Aglonā.

Pēcpusdienā parkā uz estrādes notiks kopējs uzvedums, kurā tiks godinātas un apdzied mūsu stiprās un bērniem būs īpaši gīmenes.

Tiek domāts arī par daiļamatu izstādes organizēšanu kinoteātri «Ezerzeme» par godu festivālam, un tāpēc folkloras draugi tika lūgti vispirms šādas izstādes organizēt pagastos, no kurām tad varētu atlasīt darbus kopējai izstādei Preiļos.

Saieta dalībnieki apsprieda novada folkloras biedrības plānus un uzdevumus to realizēšanai. Netrūka arī dziesmu, jo katrs kolektīvs piedāvāja savējās, kuras, pēc viņu domām, tad varētu skanēt lielajā «Balticas» pasākumā 13. jūlijā. Un tās arī skanēja, gan atsevišķu kolektīvu sniegtumā, gan arī kopdziedājumā.

Visus uz dziedāšanu mudināja rajona folkloras ansambļu virsvadītājs Jānis Teilāns. Dziesmas

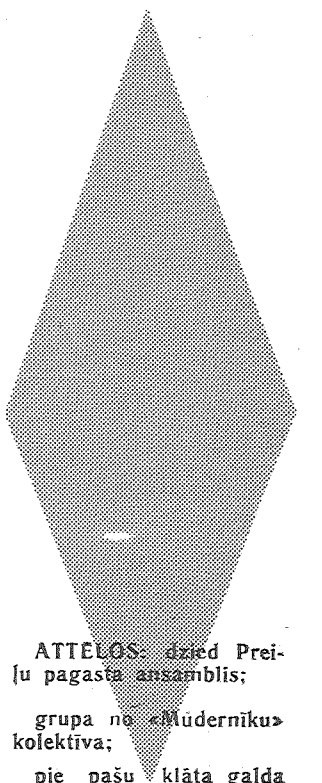
skanēja arī videoierakstā, un ansambļu dalībniekiem bija iespēja redzēt sevi no malas nesen notikušajā folkloras ansambļu skatē.

Netrūka arī Jurgiem raksturīgā cienasta, un Juris no siera rūpnīcas ansambļa tika sveikts ne tikai ar ziediem, bet arī pacienāts no sauniešu pontoga blodas.

Interesenti varēja apskatīt novada tautas tērpu izstādi, tikties un konsultēties ar tās organizatoru, mājturības skolotāju un novada folkloras biedrības valdes locekli Maiju Kulakovu.

Monika LIVDANE,

Preiļu novada folkloras biedrības priekšsēdētāja

ATELOS: dzied Preiļu pagasta ansamblis;

grupa no «Mūderniku» kolektīva;

pie pašu klāta galda citos paklausās dziedātāji no Vecvārkas.

Jāņa SILICKA foto

Derīgi padomi

MAIJA, ja uz plaukstošām lapām parādās salnas tauriņu vai citu kaitēkļu kāpuri, tie nesaudzīgi jāpārko, pretējā gadījumā šie koki var palikt kaili un tā būs nodarīts liels posts. Augļu koki jāpamiglo ar kalcija arsenātu (uz 100 litriem 250 grami un 750 grami svaigi dzēsts kalkis). Ziedu pumpurus bojā smecernieks, tā darbību var ierobežot, ja agrī rītos zem kokiem paklāj segas vai palagus un zarus strauji sapurina. Vabolites, kas šajā laikā vēl ir sastingušas, viegli nokrīt, un tās var uzlasīt.

Augļu kociņi jāpotē pirms lapu plaukšanas, potvaski jāiegādājas no drošiem avotiem vai jāgatavo pašiem. Ir gadījies, ka tam bijis piemaisīts neatīrīts terpentīns, kas apdedzina mizu, potējumi aiziet bojā. Augļu koki un ogulāji jāstāda, kamēr lapas nav sākušas plaukt. Vainagu apgriešanā jāievēro, lai galvenais zars būtu garāks, bet sānu — saīsināmi par vienu trešdaļu, pie kam augšējie jāapgriež īsāki, lai galī atrastos uz vienas horizontālas plāksnes (vizuāli).

Dārzs jāmeslo ar satrudējušiem kūtsmēsliem vai kompostu, kā arī superfosfātu un četrdesmitprocentīgo kālija sāli un sērskābo amonjaku apmēram pa 30 gramiem uz vienu kvadrātmetru no sastāva.

Mēneša sākumā jāizstāda agrīnie galviņu un puķu kāposti; vēlnie galviņu, kas aprīlī iešēti aukstās lecektīs, jāpārpiķē labi sagatavotās dobēs. Līdz 15. maijam jāpabeidz sēt izturīgākie dārzāji — burkāni, pētersīļi, galda bietes, cigoriņi, skorconeri, pastinaki, sīpoli un cilti, bet mēneša otrajā pusē — zemās un augstās pupiņas, kukurūza. Labāk būtu stādīt pupiņu dēstus, kas sagatavoti lecektīs. Pēdējās mēneša dienās laukā dobēs var sēt gurķus, bet gan tikai aizsargātās vietās. Katru rītu jāapskata spargulu dobēs, jāizlauz tīkko redzami asni, lai tie būtu 20—25 cm gari, jau aprīļa beigās uz saknēm bija jāuzraus 25 cm biezi zemes valniši. Jāizlauz arī rabarberu kāti.

JAUNAGLONAS LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

(228284, Preiļu rajons, Jaunaglona, tālrunis 17731, 17743)
1991.-1992. mācību gadā uzņem audzēkņus šādās profesijās.

Uz deviņgadīgās skolas bāzes

1. Zemkopis. Iegūstamā kvalifikācija: A, B, V, G, D kategorijas traktorists, B, C kategorijas autovadītājs. Apmācību laiks 2 gadi un 10 mēneši. Iegūst vidējo izglītību. Mācības — latviešu un krievu valodā.

2. Lauku māju saimniece (specializācija — ēdienu gatavošana). Iegūstamā kvalifikācija: slaucēja 3.—4. kategorijas pavārs. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši. Iegūst vidējo izglītību. Mācības — latviešu un krievu valodā.

3. Lauku māju saimniece (specializācija — lopkopības pārraudzība). Iegūstamā kvalifikācija: 2. klases slaukšanas meistars, lopkopības pārraugis. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši. Iegūst vidējo izglītību. Mācības — latviešu valodā.

4. Plaša profila traktorists mašīnists. Iegūstamā kvalifikācija: A, B, V, G, D kategorijas traktorists, 2.—3. kategorijas lauksaimniecības mašīnu un iekārtu remontatlēdznieks. Mācību ilgums 1 gads un 10 mēneši. Bez vidējās izglītības iegūšanas. Mācības — latviešu un krievu valodā.

5. Lauku celtniecības meistars. Iegūstamā kvalifikācija: 2.—3. kategorijas betonētājs, 2.—3. kategorijas mūrnieks, 2.—3. kategorijas apmetējs. Mācību ilgums 1 gads un 10 mēneši. Bez vidējās izglītības iegūšanas. Mācības — krievu valodā.

Uz vidējās izglītības bāzes

1. Automobiļu remontatlēdznieks, autovadītājs. Iegūstamā kvalifikācija: 2.—3. kategorijas automobiļu remontatlēdznieks, B, C kategorijas autovadītājs. Mācību ilgums 1 gads. Mācības — krievu valodā.

2. Elektro un gāzes metinātājs, autovadītājs. Iegūstamā kvalifikācija: 2.—3. kategorijas elektrometinātājs, 2.—3. kategorijas gāzmetinātājs, B, C kategorijas autovadītājs. Mācību ilgums 1 gads. Mācības — latviešu valodā.

Grupās ar vidējās izglītības iegūšanu iestājoties jākārto iestājkārtības: matemātika (rakstos) — 1991. gada 7. jūnijā, dzimtajā valodā (sacerējums) — 1991. gada 11. jūnijā.

Grupās bez vidējās izglītības uzņem bez iestājkārtības uz pārrunu pamata.

Skolas audzēkņi saņem stipendiju — 45 rbļ. mēnesī un kompensāciju — 61 rbļ. mēnesī. Skolā ir kopmitne.

Iestājoties jāiesniedz šādi dokumenti:
iesniegums,
izglītības dokuments,
raksturojums,
medicīniskā izziņa (forma Nr. 086 y),
izziņa no dzīvesvietas par ģimenes sastāvu,
sešas fotokartīņas (3x4 cm),
dzimšanas apliecība vai tās noraksts.

Dokumentus pieņem ik dienas, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 9.00 līdz 17.00 grupās ar apmācības laiku 2 gadi un 10 mēneši līdz 6. jūnijam, pārējās grupās — līdz 23. augustam. Atvērto durvju diena — 1991. gada 19. maijā.

Šī gada 11. maijā plkst. autokrosā. Ieeja 1 rbļ., skolā 12.00 Jaunaglonas autotrasē lēniem — 0,50 rbļ.
«Ilzezers» notiks sacensības **Orgkomiteja**

RAJONA IEDZIVOTAJU IEVERĪBĀI

● Maijā individuāli motolīdzekļu īpašniekiem bezinu pārdos pret maija taloniem. **NORMAS:** automašīnu un motociklu ar blakusvāģiem īpašniekiem pārdos 90 litrus (30 litrus pret katru talonu), motociklu bez blakusvāģiem un motorlaivu īpašniekiem — 30 litrus (10 litrus pret katru talonu), mopēdu, motorolleru, motobloku un tiem pielīdzinātu lauksaimniecības mašīnu īpašniekiem — 30 litrus (10 litrus pret katru talonu). Vienā reizē varēs iegādāties ne vairāk kā 60 litrus benzīna.

● Maijā pret taloniem pārdos šādas pārtikas un rūpniecības preces:

- pret 5. cukura talonu — 1 kilogramu cukura,
- pret 5. alkoholisko dzērienu talonu — 1 pudeli alkoholisko dzērienu,
- pret 5. tabakas izstrādājumu talonu — 8 paciņas tabakas izstrādājumu,
- pret kafijas talonu — 100 gramus šķīstošās kafijas vai 0,5 kilogramus kafijas pupiņu,
- pret 3. makaronu izstrādājumu talonu — 1 kilogramu makaronu (otrājam ceturksnim),
- pret 10. talonu — 1 kilogramu sāls (otrājam ceturksnim),
- pret 1. talonu — apavus, izņemot gumijas, veļos un filca,
- pret 2. talonu — viriešu vai bērnu zeķes vai bērnu zeķbikses,
- pret 3. 4. talonu — sieviešu, viriešu un bērnu veļu,
- pret 5. talonu — viriešu vai bērnu kreklus,
- pret 8. talonu — elektropuldzes.

OTRDIENA, 7. MAIJS

TV RĪGA

17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — Dok. filma «Labestības ābece». 18.25 — R. Strausa simfoniskā poēma «Nāve un apgaismība». 18.55 — Mācāmie angļu valodu. 18.25 — «Vēstures lappuses». Latvijas Republikas armija (1920. — 1940. g.). 19.50 — «Lūdzu vārdul!» 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». 20.40 — LR Augstākajā Padomē (krievu val.). 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Zaļais ceļš». 21.35 — «Viena diena Bernholmā». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Mākslas filma «Sausmu dziesma».

MASKAVAS I PROGRAMMA

17.30 — «Rokstunda». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — «Lietiskais kurjers». 19.00 — «Politiskie dialogi». 19.30 — Multiplikācijas filmas. 19.55 — Mākslas filma «Advokāts». 3. sērija. 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Brīnumu lauks». 22.45 — «Vārds». 00.15 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

17.45 — Ritmiskā vingrošana. 18.15 — Dok. filma. 18.40 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 18.55 — Futbols. «Metalurģis». ACSK. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Karš» 2. sērija. 22.55 — Radio dienas veiktis koncerts.

TREŠDIENA, 8. MAIJS

TV RĪGA

9.00 — «Savai zemei». 9.45 — «Zaļais ceļš». 10.20 — Mākslas filma «Sausmu dziesma». 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — Koncertfilma. 18.20 — Bērniem. «Multimikla». 18.40 — Mācāmie angļu valodu. 19.00 — «TV pastāvīgā komisija». 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Ekrāns bērniem». 20.40 — LR Augstākajā Padomē (krievu val.). 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Vīzīte». 21.40 — «Metāis mākslā». H. Risina izstāde. 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Lifts».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — «Lietiskais kurjers». 9.15 — «Advokāts». 3. sērija. 10.20 — Multiplikācijas filma. 10.30 — «Vārds». 12.00 — TZD. 12.15 — «Rokstunda». 15.00 — TZD. 15.15 — Izmēražas mākslas filma «Citas spēles». 15.40 — «Bērnu stunda». 16.40 — Mākslas filma bērniem «Vasilisa Skaistā». 18.10 — «Meklējiet sievieti!» 18.25 — P. Caikovska skaņdarbi. 18.55 — «Tiem, kam 16 un vecākiem». 19.45 — Mākslas filma «Pikejošā bumbvedēja hronika». 21.00 «Laiks». 21.45 — «Mūzika ēterā». 23.45 — TZD. 00.05 — Jūs aicina kafējnīca «Ceļasoma».

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Mācību programma. 12.05 — Amerikāņu futbols. 13.05 — Mākslas filma «Koveļas mežos». 2. un 3. sērija 17.00 — «Rīta zvaigzne». 18.00 — Dok. filma. 18.55 — «Dziedonis Boriss Zaičevs». 19.45 — «Kolāža». 19.50 — Dok. filma. 20.00 — «Labu nakti, mazuli!» 20.15 — «Atslēga uz pasaules tirgu». 20.45 — Spēle pūteju orķestrī. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Karš». 3. sērija. 23.00 — Eiropas čempionāts boksā.

CETURTDIENA, 9. MAIJS

TV RĪGA

9.00 — «Vēstures lappuses». 9.35 — Multiplikācijas filma. 9.55 — «Viena diena Bernholmā». 10.15 — Mācāmie angļu valodu. 10.35 — Dok. filma. 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — «Kinostāsti par dabu». 18.30 — Mācāmie angļu valodu. 18.50 — Skaņ Doma ērģeles. 19.20 — «Sēta». 19.50 — Deputāta komentārs. 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — «Bībeles stāsti bērniem». 20.45 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Programma «X». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — «Programma «X».

MASKAVAS I PROGRAMMA

8.00 — Dok. filma. 8.25 — «Aceros kara ceļus...» 8.50 — Koncerts. 9.35 — Dok. filma «Maršals Zukovs». 11.00 — «Uzvarētāji». 12.00 — Sodien — Uzvaras svētki. 12.15 — «Nevaru aizmirst...» 13.00 — Kādas izrādes vēsture. A. Miromnovs un A. Papanovs Satīras teātri. 14.05 — Multiplikācijas filma. 14.15 — «Visiem patīk cirks». 15.00 — TZD. 15.15 — Mākslas filma «Divi kareivji». 16.30 — Dok. filma. 16.50 — «Spēlējiet, ermonikas!» 18.25 — Multiplikācijas filmas. 18.50 — Klusuma brīdis, godinot cīņā pret fašismu kritušos. 19.15 — Mākslas filma «Kareivji». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Kareivju dziesmu festivāls». 00.15 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.20 — Multiplikācijas filmas. 8.50 — «Isā stāsta antoloģija». 9.50 — Filma bērniem. 11.05 — Filmizrāde «Karam nav sievietes seja». 13.05 — Koncerts. 14.05 — Dok. filma. 14.55 — N. Ruslanovas piemiņas koncerts. 16.20 — Multiplikācijas filma. 16.35 — Mākslas filma «Volodjas dzīve». 1. un 2. sērija. 18.50 — Klusuma brīdis, godinot cīņā pret fašismu kritušos. 19.10 — «Mani biedri — kareivji». 19.20 — Dok. filma. 19.45 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 20.00 — «Labu nakti, mazuli!» 20.15 — Gorodki. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Karš». 4. sērija. 23.00 — Eiropas čempionāts boksā.

PIEKTDIENA, 10. MAIJS

TV RĪGA

9.05 — Vācu valoda. 9.35 — Mākslas filma «Dāvanas pa telefonu». 17.00 — «Diena pasaulē». CNN ziņu apskats. 18.00 — Ziņas. 18.05 — Dok. filma. 18.35 — «Luksofors». 19.00 — «Globuss». 19.25 — «Valdības viedoklis». 19.50 — Dok. filma. 20.00 — Ziņas. 20.15 — Sludinājumi. 20.20 — Klasiskās mūzikas koncerts. 20.35 — «Miedziņš nākt!» 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — Izrāde «Mēness liktena pabērniem». 22.00 — «Panorāma». 22.20 — Izrādes turpinājums.

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — Koncerts. 7.00 — Ritmiskā vingrošana. 7.30 — Rīta izklaidejošā programma. 8.00 — TZD. 8.15 — «Mūsu dārzs». 8.45 — Koncerts. 9.20 — Multiplikācijas filma. 9.50 — Filma bērniem «Domino». 10.50 — Dok. filma. 11.00 — «Rīta zvaigzne». 12.00 — «Būrdā modē piedāvā». 12.30 — Filmizrāde «Patiesība laba, bet laime vēl labāka». 14.50 — Koncerts. 15.00 — TZD. 15.15 — «Tēls». 16.15 — Mākslas filma «Troksņainā diena». 18.00 — Starptautiskā panorāma. 18.45 — Multiplikācijas filma. 19.05 — Koncertfilma. 19.40 — Mākslas filma «Izglābtajam paradīzē». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Vid». 00.35 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — «Objektīvs». 8.50 — Multiplikācijas filma. 9.10 — Krievu valoda. 9.40 — Par Jakutskas rezervāta likteni. 10.15 — «Plus vienpadsmit». 13.45 — Amerikāņu futbols. 14.45 — Zinātniski populāra filma «Eiropas kultūras galvaspilsētas» (Vatikāns). 15.55 — «Zēlsirdība». 17.55 — PSRS kausa izcīņa futbolā. Pusfināls. 19.50 — «Kolāža». 20.00 — «Labu nakti, mazuli!» 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filma «Karš». 5. sērija. 23.00 — Kinokonzerts.

SESTDIENA, 11. MAIJS

TV RĪGA

9.05 — Koncerts. 9.50 — Veselības programma. 10.00 — «Neatkarība». 10.30 — Biržas jaunumi. 10.35 — «Globuss». 11.00 — Izrāde bērniem «Kā brālis Trusitis uzvarēja Lauvu». 12.10 — «Zaļais ceļš». 12.40 — «Mākovska process Minsterē turpinās». 13.15 — Koncerts. 14.10 — Mākslas filma «Visskaitākā un vispievilcīgākā». 15.30 — Multiplikācijas filma «Spridītis». 15.50 — «Augt līdzī savai filmai». 16.45 — Raidījums vecākiem «Ko darīt vasarā». 17.45 — Igaunijas zēnu koris Doma baznīcā. 18.15 — «Muzeju krātuvju bagātības». 18.45 —

«Skatīves». 19.40 — «Ekrāna jaunumi». 20.00 — «Panorāma». 20.20 — Sludinājumi. 20.25 — Dok. filma. 20.35 — «Miedziņš nākt!» 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Aicinājums». 21.45 — «Katrā sestdien — Tonis». 22.00 — «Lāvakar».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — Dok. filma. 7.00 — «Rīta zvaigzne». 8.00 — TZD. 8.15 — Ritmiskā vingrošana. 8.45 — Sports visiem. 9.00 — «Rīta agrumā». 10.00 — «Tēvzemes sardze». 11.00 — «Rīta izklaidejošā programma». 11.30 — Ceļotāju klubs. 13.00 — «Lauku dzīve». 14.00 — «Veselība». 14.30 — «Ejam meklēt». 15.00 — TZD. 15.15 — «Mākslinieka darbnīca». J. Romanova. 15.35 — «Maraton-15». 16.50 — «Daudz balsu — pasaule viena». 16.55 — Koncertfilma «Manas dzīves kabare». 18.10 — «Volts Disnejs piedāvā». 19.00 — Estrādes programma. 19.30 — Mākslas filma «Piedāvāju roku un sirdi». 21.00 — «Laiks». 21.45 — Futbola apskats. 22.15 — «Kinopanorāma». piedāvā programmas «Ikss» un «Kadrā — triki». 23.45 — TZD.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana bērniem. 8.20 — Multiplikācijas filma. 9.00 — Dok. filma. 9.40 — Koncerts. 10.00 — «Sadraudzība». 13.30 — «Plus vienpadsmit». 17.00 — «Panēta». 18.00 — «Pedagoģija visiem». 19.00 — Dok. filma. 19.30 — Tautas melodijas. 19.45 — Krievijas parlamenta vēstnesis. 20.00 — «Labu nakti, mazuli!» 20.15 — Sacensības jātnieku sportā. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Mākslas filmas «Karš» 6. sērija. 22.55 — Eiropas čempionāts boksā.

SVETDIENA, 12. MAIJS

TV RĪGA

9.00 — Bērnu ansambļa «Krāslaviņa» koncerts. 9.20 — «Sēta». 9.50 — Programma nedzirdīgajiem. 10.10 — «Vizīte». 10.50 — Dok. filma. 11.00 — «Skabargas» intervijs. 11.15 — Koncerts «Es savai māmiņai». 12.00 — Mātes dienai veltīts dievkalpojums Doma baznīcā. 13.30 — Kultūras programma «Zimes». 14.15 — Mātes dienai veltīta reliģiska programma. 14.55 — «Rīga—Jūrmala». 15.25 — Dzied A. Garanča. 16.00 — «Eiropas kaleidoskops». 16.35 — Multiplikācijas filma. 16.45 — «Skabarga». 17.05 — Mākslas filma «Cīruļi». 18.20 — «Veltījums Mātei». 19.00 — Izlāduma vakaram. Apģērbs un frizūra. 20.00 — Panorāma. 20.20 — Sludinājumi. 20.25 — Kinoklubs «Latvijas hronika». 20.35 — «Miedziņš nākt!» 20.50 — Ziņas (krievu val.). 21.00 — «Latgola». 22.00 — Konkurss «Gimene — 2000».

MASKAVAS I PROGRAMMA

6.30 — «Rīts». 9.00 — Sportfoto izloze. 9.20 — Mākslas filma «Piedāvāju roku un sirdi». 10.45 — «Bērnu stunda». 11.45 — Koncerts. 12.00 — TZD. 12.15 — Futbola apskats. 12.45 — Koncertfilma «Manas dzīves kabare». 15.00 — TZD. 15.15 — Mākslas filma «Malahova kurgāns». 16.35 — «Ja jums pāri...» 17.20 — «Zvēru grāmata». 18.00 — «Satiksmes drošība». 18.30 — «Meridiāns». 18.45 — Koncerts. 19.10 — «Nediplomātiskas sarunas». Piedalās ASV bijušais prezidents R. Niksons. 19.35 — Mākslas filma «Paņemšu savu sāpi». 21.00 — «Laiks». 21.45 — «Aktuālā intervijs». 21.55 — «Brein-rings». Fināls. 22.40 — «Hronogrāfs». 22.55 — Zen «Pi» zīmes.

MASKAVAS II PROGRAMMA

8.00 — Rīta vingrošana. 8.15 — Mācību programma. 13.05 — «Planēta». 14.05 — Leļļu teātra izrāde «Pēc lidakas pavēles». 15.10 — «Mihails Muromovs: no dziesmas uz dziesmu». 17.00 — «Par padomju uzņēmējiet». 17.45 — Tautas melodijas. 17.55 — Dok. filma «Pitalova». 18.55 — «Kolāža». 19.00 — Eiropas čempionāts boksā. Fināls. 21.00 — «Laiks». 21.45 — Autortelevizija. 23.45 — Pasaules čempionāts badmintonā.

36. ARODVIDUSSKOLA nākošajās mācību gadā uzņems audzēkņus sekojošās profesijās:
 stikla šķiedras ieguves operators,
 stikla šķiedras špolētāja (ar iemaņām mājturībā),
 mērinstrumentu un automātiskas elektroatslēdzniekus
 uzņems Valmieras un tās apkārtnes jauniešus ar
 Valmieras uzņēmumu nosūtījumu),
 sieviešu drēbnieces,
 eksperimentālā daudzprofesiju grupā (uzņems valmieriešus):
 meitenēm — sanitāres—medicīnas māsu palīgi,
 ekonomiskās informācijas skaitļotāji, uzskaitveži, zēniem — instrumentālāslēdznieki,
 virpotāji,
 frēzētāji.
 Mācību ilgums 3 gadi, uzņem ar 9 klašu izglītību,
 Skaitļojamo mašīnu operatori.
 Mācību ilgums 1 gads, uzņem ar vidusskolas izglītību.

RAZOŠANAS APVIENTIBAS «LATVIJAS LINI» ARODVIDUSSKOLA uzņem audzēkņus 1991./92. m. g. šādās specialitātēs:

- vērpēji,
- lēnšu salicējas — priekādzijas vērpējas,
- tīnējas šķeterētājas,
- audējas.

Sajās specialitātēs uzņem jauniešus un jauniešus vecumā no 15 līdz 25 gadiem ar 9—12 klašu izglītību. Mācību ilgums 1—3 gadi. Stipendija 90 rubļi. Mācību laiku ieskaita darba stāžā.

Mācību ražošanas prakses laikā audzēkņi saņem pilnu atalgojumu. Pēc arodvidusskolas beigšanas darbs nodrošināts apvienībā «Latvijas lini» ar mēneša algu 300—600 rubļi.

Mācības un darbs 5 dienas nedēļā. Visus audzēkņus nodrošina ar kopmītni. Teicamnieki pēc skolas beigšanas var turpināt mācības tehnikumos un augstskolās. Mācības notiek latviešu un krievu valodās.

Iestājoties skolā, nepieciešami šādi dokumenti:
 dokuments par izglītību,
 dzimšanas apliecība vai pase,
 izziņa par veselības stāvokli,
 izziņa no dzīvesvietas,
 6 fotokartītes (3x4).

Iesniegumus pieņem katru dienu, izņemot sestdienas un svētdienas, no plkst. 8.00 līdz 16.00. Mācību sākums 1. septembrī.

Skolas adrese: 229600, Jelgavā, Lapskalna ielā 18. Tālrunis 23281.

DAGDAS LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

(228474, Krāslavas rajons, Dagda, Brīvības ielā 3, tālruni 53559, 53092)

1991.-1992. mācību gadam uzņem audzēkņus šādās specialitātēs.

- Iegūst vidējo izglītību
- 1. Fermeris, B un C kategorijas autovadītājs, remontatslēdznieks. Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši.
- 2. Mājturība (iegūstot šuvējas, lopkopja un dārzenkopja iemaņas). Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši.
- 3. Sieviešu virsdrēbju šuvējs (iegūst piegriezēja iemaņas). Mācības notiek latviešu un krievu valodā. Mācību ilgums 2 gadi un 10 mēneši.

Bez vidējās izglītības iegūšanas (darbojas vakarskola)

- 1. A, V, G kategorijas traktorists mašīnists, gāzes un elektro metinātājs. Mācību ilgums 2 gadi.
- 2. Mūrnieks, betonētājs, apmetējs (iegūstot krāšņu mūrnieka iemaņas). Mācību ilgums 2 gadi.
- 3. A, B kategorijas traktorists mašīnists. Mācību ilgums 1 gads. Pieņem jauniešus no 16,5 gadu vecuma.
- 4. Mājturība (iegūst lopkopja un laukkopja darba iemaņas). Mācību ilgums 1 gads.

Iestājoties jāiesniedz šādi dokumenti:
 iesniegums
 dokuments par izglītību,
 medicīniskā izziņa (forma Nr. 086 y),
 izziņa no dzīvesvietas,
 dzimšanas apliecība vai pase,
 sešas fotokartītes (3x4 cm).

KONSERVU UN DZERIE-NU BAUSKAS AGROROPNIECISKĀIS KOMBINĀTS (SKF) šī gada pārstrādes sezonā neierobežotā daudzumā iepirks ābolus.

Iepriekšēja līgumu slēgšana notiek līdz 1. jūnijam.
 Cena pēc vienošanās.
 Adrese: 229300, Bauskā, pasta kastīte 152.
 Tālruni 23868, 23369.

SAIMNIECISKĀ APREKĪNA UZŅĒMUMS «PREIĻI» pārdod uzņēmumiem un individuālajām personām monolītas dzelzsbetona garāžas

3,24 x 5, 4,8 x 2,14. Svārs 10 t. Nodrošinām piegādi un uzstādīšanu. Izziņas pa tālruniem: dienā 23319, vakarā 23547.

KIROVA KOLHOZS aicina pilsētas iedzīvotājus uz akmeņu novākšanu no sējumiem, sākot ar šī gada 9.

maiju. Samaksa par 1 tonnu akmeņu — 6,0 rubļi. Pulcēties plkst. 8.00 Preiļos pie taras piegāšanas punkta.

VILĀNU 41. ARODVIDUSSKOLA
 1991.—1992. mācību gadam uzņem audzēkņus šādās specialitātēs:

1. Apgaismes un spēka tīklu un spēka elektroiekārtu elektromontieris (iegūst autovadītāja tiesības).

Uzņem jauniešus, kuri beiguši 9 klases. Mācību ilgums — 3 gadi. Dokumentus pieņem līdz 1991. gada 1. jūnijam. No 1991. gada 1. jūnija jākārto iestājesāmeņi literatūrā (sacerējums) un matemātikā (rakstiski).

14. ARODSKOLA (Rēzeknē, Varoņu ielā 11a, tālruni 32761, 32762, ir kopmītne)

1991.—1992. mācību gadā uzņem audzēkņus šādās specialitātēs:

- automobiļu remontatslēdznieks,
- mūrnieks, apmetējs, krāšņu mūrnieks,
- plaša profila apdares darbu speciālists (apmetējs, krāsotājs, mozaiku veidotājs).

2. Apgaismes un spēka tīklu un spēka elektroiekārtu elektromontieris.

Uzņem jauniešus bez iestājesāmeņiem ar vidējo un nepilnu vidējo izglītību. Iestājoties nepieciešami šādi dokumenti:

dokuments par skolas beigšanu,
 medicīnas izziņa (forma Nr. 086/y).

izziņa no dzīvesvietas,
 6 fotokartītes (3x4 cm),
 raksturojums,
 uzņēmuma norikojums

galdnieks, namdaris, parketa licējs,
 plaša profila ceļu tehnikas vadītājs,
 pavārs, konditors.

Mācību ilgums 3 gadi, pavāriem un konditoriem — 4 gadi. Uzņem jauniešus un jauniešus ar 9 klašu izglītību. Mācību laikā sekmīgie audzēkņi saņem stipendiju — 106 rubļus mēnesī. Iestājesāmeņi — no 7. līdz 11. jūnijam.

(tiem, kurus sūta mācīties). Mācības visās specialitātēs notiek latviešu un krievu valodā.

Arodskola audzēkņus nodrošina ar kopmītnēm un maksā valdības noteikto stipendiju.

Mācību laikā audzēkņiem ir iespējas iegūt motocikla vadītāja tiesības.

Skolas adrese: 228150, Rēzeknes rajons, Viļāni, Kultūras laukumā 1, tālruni 62150, 62321.

9. klašu beidzējiem laikus jāiesniedz šādi dokumenti:

iesniegums,
 apliecība par 9 klašu izglītību,
 raksturojums,

medicīniskā izziņa (forma Nr. 086 y),

izziņa no dzīvesvietas par ģimenes sastāvu,
 četras fotokartītes (3x4 cm).

ERĢĻU LAUKSAIMNIECĪBAS SKOLA

(229240, Madonas raj., Erģļu, Oškalna ielā 10, tālrunis 71235) sāk audzēkņu uzņemšanu 1991./92. mācību gadam sekojošās specialitātēs:

plaša profila traktorists mašīnists.
 Audzēkņi tiek apmācīti A, B, V, G, E kategorijas traktorista, B, C kategorijas šofera un A kategorijas motocikla vadītāja tiesību iegūšanai.
 Mācību ilgums 3 gadi.

Zemkopis.
 Audzēkņi tiek apmācīti A, V, G kategorijas traktorista un B, C, V kategorijas šofera tiesību iegūšanai, apgūst lopkopības mehanizācijas, celtniecības, saimniekošanas darbu pamatiemaņas.
 Mācību ilgums 3 gadi.

Lauku māju saimniece.
 Audzēknes tiek apmācītas B kategorijas autovadītājas tiesību iegūšanai, darbam lopkopībā, laukkopībā, dārzkopībā. Iegūst mājsaimniecī nepieciešamās iemaņas rokdarbos, sūšanā, pavārmākslā.
 Mācību ilgums 3 gadi.

Plaša profila traktorists mašīnists.
 Audzēkņi tiek apmācīti A, B, V, G, E kategorijas traktorista tiesību iegūšanai.
 Mācību ilgums 2 gadi (bez vidējās izglītības).
 Audzēkņus skolā uzņem konkursa kārtībā pēc dokumentu izskatīšanas.

Iestājoties skolā jāiesniedz sekojoši dokumenti:
 iesniegums, izglītības dokuments, veselības izziņa, raksturojums, izziņa par ģimenes stāvokli, 12 fotokartītes (3x4 cm).
 Uz uzņemšanas komisiju jāierodas 1991. g. 26. jūnijā no plkst. 10.00.

PARDOD 2 govīs. Zvanīt 41209.

PARDOD pirmpieni Rudzālos. Zvanīt 18251 vakaros.

PARDOD darba zirgus Preiļos. Brīvības ielā 27—1.

MAINA četrstābu labiekārtotu dzīvokli Preiļos pret diviem divstābu dzīvokļiem. Tālrunis 21446.

MAINA labiekārtotu divstābu dzīvokli Preiļos pret lielāku vai māju Aglonā. Iespējami varianti. Tālrunis 23340.

IZGATAVO mēneša laikā KAPU PIEMINEKLUS no granīta Cēsu rajona Drabešu pagastā «Bērzos». Tālruni Cēsis 22156, 26328 pēc plkst. 21.00.

MAINA trīsstābu dzīvokli ar visām ērtībām pret diviem atsevišķiem dzīvokļiem ar visām ērtībām. Ir varianti. Tālrunis 23676.

Cik grūti šodien ticēt, Ka nevarēs vairs rīt, Tev labudienu sacīt Un mājās sagaidīt.
 (A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjūtību Gurnāram Bečam, TETI smiltājā izvadot.
 Inkasācijas kolektīvs

IRE jaunā ģimene dzīvoklī vai atsevišķu dzīvojamu platību Līvānos. Rakstīt: Līvāni, Sporta ielā 16.

MAINA trīsstābu dzīvokli (45 m²) Rēzeknē pret līdzvērtīgu Preiļos, Līvānos, Daugavpilī vai pret māju. Tālrunis Līvānos 42390.

Dzimtā puse nesagaidīs, It nekad vairs tev mājās, Labās acis neatmaidīs, Zeme, zeme pāri klājas.
 (M. Bārbale)

Izsakām dziļu līdzjūtību Jurim Klavinskim sakarā ar TEVA nāvi. Saimnieciskā aprēķina uzņēmuma «Preiļi» kolektīvs

Latvijas saule — Rokas uz krūtīm man salice. Es aizeju projām, Tu bērniem un mazbērniem paliec.
 (A. Skalbe)

Izsakām līdzjūtību Oskaram DJUBINAM.
 2. iecirkņa šoferi un mehānizatori

Izdziest mūžs kā sveces liesma, Izdeg tā kā saules stars, Aplūst tā kā laba dziesma, Kas vairs sirdi neaizskars.
 (J. Sirmbārdis)

Izsakām līdzjūtību Jolantai sakarā ar VIRATEVA nāvi.
 Preiļu poliklinikas stomatoloģijas nodaļa

Māt, vienu kviešu plācēt, vienu kreķu un skūpstu vienu, Pasaule ir tik milzīga, bet tu mums esi viena.
 (L. Līvona)

Veselību un darbaprieku vēlan. **GENOVEFAI GOROZNIECIEM** 60 gadu jubilejā.

Bērni ar ģimenēm

Caur sirdi gadi brien kā zlēgti asf kalni, Bet jaunību neviens vairs neatdod.
 (R. Skujina)

Sveicām **GENOVEFU GOROZNIECI** 60 gadu jubilejā.
 Slūku ģimene

PREIĻU SCO darbā vajadzīgs galvenais grāmatvedis.

Alga 300 rubļi mēnesī. Tālruni 22530, 21766.

Kā zvaigznes dzimst ļaudis un pazūd, Bij cilvēks, un viņa vairs nav.
 (A. Balodis)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **LEONTINES LAZDĀNES** piederīgajiem sakarā ar viņas pēkšņo nāvi.

Līvānu sakaru nodaļas kolektīvs

Cik grūti šodien ticēt, Ka nevarēs vairs rīt, Tev labudienu sacīt, Un mājās sagaidīt.
 (A. Elksne)

Izsakām dziļu līdzjūtību **Ādolfam Lazdānam** un mēģināt inārai, **ŠIEVU** un **MAMIŅU** pāragri zaudējot.

Preiļu sakaru mezglā administrācija un arodkomiteja

Nespēji pateikt atvadu vārdus Pat biedriem, kas strādāja līdz, Daudz vēl gribēji paspēt un veikt,

Bet paliek vien tas, kas padarīts. (A. Drēziņš)

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem sakarā ar mūsu ilggadējās darbinieces **LEONTINES LAZDĀNES** pēkšņo nāvi.

Preiļu sakaru mezglā kolektīvs

Parasti pavasars atnāk ar sauli un ziediem, Prieku un laimi, kas ģimenes pavardā kvēl.

Jums šis pavasars atnesa skumjas un smeldošas sāpes, Ziedus ar asarām rūgtām, ko kapā dod līdz.
 (J. Osmanis)

Izsakām dziļu līdzjūtību piederīgajiem, **JANI** Ludviga d. **KLAVINSKI** smiltājā izvadot.
 Šoferu kolektīvs

NOVADNIEKS
 Indekss 68168

Galv. redaktors
 Pēteris Pizelis

□ Laikraksts «Novadnieks» iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Dibinātājs un izdevējs — izdevniecība «Avīze» (Rīgā, Brupinieku ielā 47). Reģistrācijas apliecības Nr. 0091.
 □ Redakcijas adrese: 228250, Preiļos, Aglonas ielā 1. Tālrunis uzziņām — 22305.
 □ Iespējamā ražošanas apvienības «LITTA» Daugavpils tipogrāfijā, Daugavpilī, Valkas ielā 1. Ofseti iespiedums. 2 nosacītās iespiedloksnes. Pas. 439
 □ Melns 12637 eksemplāri (latviešu valodā 9347 eksemplāri, krievu valodā — 3290 eksemplāri).